

Titel en auteur

WONDEREN PER DOZIEN.

JONA in dagstukjes.

Ds. Wouter ten Haaf (c)

Voorwoord

In zijn inleiding op de verklaring van het boek Jona schrijft de grote kerkhervormer Luther dat hij dit Bijbelboek voor Bijbelstudie gekozen heeft, om gelovigen te vertroosten, te versterken en toe te rusten voor de strijd. "De duivel probeert vooral om door kerkelijke onenigheid ons bij zijn ruzies en gekijf te betrekken zodat onze aandacht van Schriftstudie afgetrokken wordt en wij verleid worden om de veiligheid van het Woord te verlaten." In 'n tyd van groot spanning en selfs persoonlike lewensgevaar het die hervormer groot behoefte daaraan gehad om 'n tydjie uit die strydgewoel pad te gee om sy geestelike batterye weer te laai met bestudering van die Heilige Skrif om "hoop ek later, verkwik deur die Woord van God en die vertroosting van die Skrif, varser en moediger die stryd te kan voortsit.." "Boonop is Jona ook nog tot groot troos vir almal wat geroep is om die Woord van God te verkondig. Hy leer hulle om nie te wanhoop aan die vrugte van die prediking nie..."

In grote afhankelijkheid van de in zo vele eeuwen door God gegeven voorgangers als Luther, Calvyn, Aalders, Hartman, Laetsch, Lok, Overduin, Ridderbos, Van den Bosch, Van der Woude e.a. , en met de bede om verlichting door de Heilige Geest heb ik geprobeerd om de profeet duidelijk te laten zijn voor onze zo heerlijk uitdagende tijd. De dagstukken zijn grotendeels onveranderd zoals we uitgezonden zijn op Radio RSA en zoals in het verleden een resultaat van preekwerk. Mijn dank voor de taalkundige hulp door brs. J.G. Erasmus, C.F.B. Havenga en B.H. Venter. De bedoeling van dit wat volgt is om stichtelijk te zijn en daarom wordt wetenschappelijkheid in zijn uiterlijke vorm vermeden. Mag de Heilige Geest deze dagstukjes gebruiken tot geloofsopbouw van de lezer en mag de bedoeling die Luther ad het ook door de lezers ondervonden worden.

JONA ALS VERLEGENHEID

Jona 1 : 1

Lees 2 Tim 3 : 14 17

Jona is één van de profeten die zelfs buiten de kerkmuren heel bekend is. Bekend maar toch niet bemind. Hij is eigenlijk iemand waarover de wereld zich slap lacht want welk mens kan dat verhaal van Jona in de "walvis" nu toch als zoete koek slikken? En wie kan nu in alle eerlijkheid en nuchterheid de christene serieus nemen zichzelf zo belachelijk durft te maken door dergelijke sprookjes als de waarheid te blijven handhaven?

Jona is dus niet alleen bekend maar ook een lastige en ongemakkelijke profeet voor ons die ondanks alle kritiek blijven belijden dat letterlijk alles wat in dit profetische boek staat niets anders dan de waarheid is.

Maar ook op een andere manier is Jona voor ons een lastige en ongemakkelijke profeet want de **HERE** Here verkondigt aan ons door deze profeet dingen die dikwijls tegen onze eigen zin en gevoel en denkbeelden ingaan. Het is één ding om te zeggen dat wat in dit Bijbelboek staat de waarheid is, het is een heel ander ding om ook te **DOEN** wat ons daarin verkondigd wordt.

Nu is het ook zo dat men zich soms gelovig slap kan lachen over dat wat we in Jona lezen. Maar dan lachen we blij verbaasd over de geweldige grootheid en goedheid van de Here. Wij lachen en staan met verlegen ontzag om in ons te laten zinken de ernst en het belang van de roeping waarvoor de **HERE** u en mij wil roepen en gebruiken.

"En het Woord van de **HERE** kwam tot Jona, zoon van Amittai." Ik weet niet hoe het tot hem kwam. Dat is ook niet belangrijk. De vorm waarin het Woord van de **HERE** tot u komt, is ook niet altijd zo belangrijk. Of u het krijgt in uw dagelijkse Bijbellezen of door de radio of TV. of bij het zingen van een Psalm of loflied of wanneer u in gehoorzaamheid aan Gods bevel de erediensten bijwoont. Het allerbelangrijkste is dat u zorgt dat u het hoort en dat u ermee werkt. In het verlengde van het horen ligt het **geHOOR**zamen ervan.

Het Woord van de **HERE** kwam tot Jona, maar trek nu toch een streep door de naam van Jona en vul uw eigen naam in. Heel werkelijk komt het Woord van de **HERE** **NU** tot U, heel persoonlijk.

Natuurlijk is dit een beetje ongemakkelijk. O, wij zijn altijd zo bereid om ons iets toe te eigenen. In andere omstandigheden is ieder van ons zo geweldig egoïstisch maar als de kerkmensen zich heerlijk rechtop gezeten zijn in de kerkbanken dan zijn ze bijzonder mededeelzaam. Dan worden de vermaningen heel graag doorgestuurd. Die worden dan met het etiket van "zuiver uit het Woord" doorgegeven aan de volgende "geliefde" broeder of zuster.

Maar dan geven we de zegen van de Woordbediening die zo persoonlijk aan iedereen zelf geadresseerd is ook door, zomaar samen met de collectezak. Tijdens de eredienst moeten en mogen wij aarts-egoïsten zijn, we moeten alles op onszelf toepassen en gelovig aanvaarden: het Woord van God is nu tot MIJ gekomen. Wat is dat Woord? Bekeert u en geloof in de Here Jezus Christus.

WERELDGROOTHEID EN ONZE POLITIEK

Jona 1: 2

Lees 2 Kon 14: 23 29

"Maak u gereed, ga naar de grote stad Ninevé en preek ertegen want hun boosheid is opgestegen voor Mij aangezicht" of zoals in de Nieuwe Vertaling ; "Ik weet hoe slecht het is".

Als men het zo hoort dan klinkt de opdracht die Jona ontving helemaal niet slecht. De HERE Here geeft zijn getrouwe profeet als allereerste in een lange rij van profeten de opdracht om een buitenlandse reis te ondernemen. Het is wel geen overzeese reis maar toch iets anders dan de hele tijd in Israël blijven. Maar het is geen vakantie voor een getrouwe profeet, het wordt een ontzettend moeilijke WERKreis naar de wereldstad van die tijd. Ninevé was een geweldige grote en prachtige stad. Alleen al binnen de dubbele muren die op plaatsen tot 25meter hoog waren en waarin 15 poorten waren, was er het stadsgebied van 664 hectare een reuze stad met een botanische tuin en dierentuin die wereldberoemd was. Verder was er een grote legerkazerne en wapenopslagplaats almede het ademberovende prachtpaleis van de koning. Er was een bibliotheek met tienduizenden spijkerschrifttabletten die tot vandaag toe nog ontcijferd en bestudeerd worden, nadat ze ruim een eeuw geleden ontdekt zijn. Verder was er natuurlijk de prachtige tempel van de moedergodin Ishtar. Dit Ninevé was de hoofdstad van het Assyrische wereldrijk. Een Rijk dat gekenmerkt werd door zijn boosheid, slechtheid, wreedheid en

goddeloosheid. De bloeddorstige wreedheid was alom berucht en ondertussen schepte koning Assurbanipal zelf mateloos op over zijn genadeloze wreedheid op zijn veldtochten:" met hun bloed heb ik de berge roodgekleurd zoals men wol kleurt, ik heb hun hoofden afgehouden en er een berg mee gevormd om over de stadsmuren te komen..." en zo volgt een uitgebreide beschrijving van zijn onmenselijkheden die zijn gelijke in de antieke geschiedenis niet kent. Naar deze stad moest Jona nu gaan. Hoogtepunt van goddeloze wreedheid. In die stad moest Jona nu TEGEN de inwoners PREKEN. In die stad zo groot in macht en groot in zonde moest hij, het onbekende joodje uit het verachte en onwaardig landje Israël het oordeel van zijn God verkondigen. Wie was deze Jona nu eigenlijk? De HERE heeft hem al voorheen een Woord van de HERE gegeven. Toen was het een heel lekker werk. De HERE stuurde hem naar zijne koninklijke hoogheid de goede oude welvaartgever koning Jerobeam II. Deze koning was de machtigste koning die ooit over het Tienstammenrijk Israël geregeerd had. No ja, hij was wel niet gelovig, maar de arme man het er eenvoudig de tijd niet voor. Hij was slim of moet men zeggen "verstandig genoeg" om zich niet met de profeten te bemoeien, zoals Achab van ouds. HIJ liet hen maar praten en praten en ondertussen was hij bezig met politiek. Hij heeft de godsdienst als ware dienst aan God ingeruild voor politiek. De toekomst van het volk hangt toch van de goede politiek af vandaag is er toch nog niets nieuws onder de zon... De nadruk valt op het politieke en de godsdienst kan maar op de achtergrond komen, dan helpt het daarom nog om een beginselkleurtje aan de menselijke ideeën te geven.

VOORSPOED IS GEEN MAATSTAF VOOR HET GELOOF

Jona 1: 1,2

Lees 2 Tim 4: 1 5

Toch lijkt het alsof deze houding betaalt. Onder de "gezegende" regering van Jerobeam kwam er een tijd van geweldige rijkdom en welvaart voor Israël. Ja, die KUNNEN samengaan: welvaart EN ontrouw, afval van de HERE en toch rijkdom. De HERE gebruikt Jona nu om daarboven nog een profetie aan de koning te geven. Wij zouden kunnen verstaan dat de koning zich ongemakkelijk gevoeld zou hebben dat de profeet van die HERE vroeg om bij zijne koninklijke hoogheid toegelaten te worden om een Woord van de HERE aan hem mee te delen. Het geweten van de koning was allesbehalve zuiver, want "hij deed wat verkeerd was in de ogen van de

HERE". Groot moest zijn verbazing en mogelijke verlichting geweest zijn toen de profeet Jona niet het oordeel van de HERE aankondigde, maar eerder een zegen. De HERE heeft gezegd dat hij de grenzen van Israël zou herstellen van Lebo Hamat af tot bij de zee in de Jordaan vallei.

Het is opvallend eigenaardig. De afval en Woordverlating nemen onder regering en volk handoverhand toe, de maat van de zonde wordt langzaam maar zeker vol; toch geeft de HERE nog een tijd van bijna ongekende voorspoed en weelde. Maar die is slechts uitstel van het verdiende verbondsoordeel. Slechts twintig jaar na Jerobeams dood voert de HERE het volk weg in de afgrijselijke ballingschap. Hij maakt een plotseling en verschrikkelijk einde aan Israël als welvaartstaat.

Voor ons is het ook een waarschuwend voorbeeld in die zin dat wij nooit in de goede voorspoeddagen voor land en volk of kerk kunnen zeggen: "kijk nu, het gaat goed met ons en dat is toch een bewijs dat de Here onze God met ons is en tevreden over ons is". De uiterlijke voorspoed is hoegenaamd geen barometer om daarop de gunst van de HERE af te lezen. Precies hetzelfde geldt het omgekeerde: lijden en moeite zijn niet vanzelfsprekend evenredig aan de toorn van God over onze zonden. Het waren onder andere Jobs "vrienden" en de Farizeeërs die God zo'n rekenmeesterwerk gaven en tot vandaag toe is dit het valse beeld dat veel gelovigen van God hebben. Die welvaart waarin die HERE Israël liet ronddolen, was iets als het galgenmaal en heeft het oordeel van God laten verzwaren. Wij weten niet in welke tijd van Jerobeams 41 jarige bewind Jona opdracht ontving om naar Ninevé te gaan maar de eerste profetie die hij aan zijn koning moest geven, was wel redelijk vroeg in Jerobeams ambtsperiode. We lezen geen woord over enige huivering bij Jona om het heerlijk opbouwende Woord van de HERE aan zijn koning te geven. Natuurlijk niet, want het is ook voor de mens die als dienaar van God geroepen is om Zijn Woord te verkondigen in de gemeente en in de huizen van de gemeenteleden en daarbuiten, aangenaam om het Woord als Blijde Boodschap te mogen verkondigen. Nog altijd worden MENSEN als Dienaar van God geroepen om Zijn Woord te verkondigen in de gemeente en in huis en leven van de gemeenteleden en daarbuiten aan mensen die de ware dienst aan God voor iets anders verruild hebben. Dit is voor de MENS met al zijn zondige zwakheid HEEL moeilijk en allesbehalve lekker om het Woord van God te verkondigen als Oordeelwoord en om te vermanen en voortdurend op te roepen tot bekering en dat alles in opdracht van de HERE Here.

DE EIS VAN GEHOORZAAMHEID BLIJFT ALTIJD DEZELFDE

Jona 1: 1, 2

Lees 1 Sam 15: 22

De Jona-mentaliteit van willen wegvlugten wanneer we een moeilijke of onaangename taak van God ontvangen, is iets wat in elke gelovige is. Laat ons dat maar onthouden wanneer wij Jona beoordelen, hij was ook als profeet een zondig bang mens met zijn eigen denkbeelden over nationalisme en godsdienst. Bang, want het zou leeuwenmoed kosten om naar het goddeloze Ninevé te gaan om daar openlijk Gods oordeel te gaan verkondigen. Hij moest dan TEGEN Ninevé preken, de super-wrede koning en al zijn machtigen gaan AANSPREKEN en VEROOORDELEN. Dat moet gedaan zijn! Wie zou in volle gemoedsrust naar Noor Korea durven gaan om het oordeelwoord van de HERE Here uit te spreken tegen de goddeloze Koreaanse leiders? Ninevé was vergelijkbaar met deze rmoegndheid. Mannen als Mugabe, Neto of Nujoma zijn piepkleine dwergjes in vergelijking daarmee, maar zelfs tegen hen zouden wij niet zo'n oordeelwoord van de HERE willen uitspreken want dat sou ons ons leven kosten. De HERE legt er nadruk op dat Ninevé groot was. Groot in omvang, groot in zonde. God was er volkomen vergeten. Wereldmachten, volken en supersteden mogen God vergeten maar God vergeet hen niet! Zij mogen zijn wetten verachten en verwerpen maar God zal hen toch krachtens de wet van Hem oordelen. Alle volken en machten van de aarde worden volgens precies dezelfde verbondswet geoordeeld waaronder wij ook staan.

Jona werd door de HERE bemoedigd doordat de HERE Here hem op de grootheid van Ninevé wees. God weet dat de grootheid er is en geeft de profeet zo vastberadenheid om zich niet door grootheid, macht, pracht en praal te laten afschrikken. Om te horen dat Ninevé groot was, was voor de profeet zeker geen nieuws. God wijst er echter rop om hem ook te beproeven. Zou de profeet de opdracht van God hoger achten dan al de hindernissen van de wereld?

En wij die als profeten, priesters en koningen gezalfd zijn? Gehoorzaamheid, eenvoudig net gehoorzaamheid wordt vandaag van ons geëist. Wanneer er geen uitweg meer lijkt te zijn moeten

wij als met gesloten ogen God volgen op de weg waarop Hij ons leidt. Wij mogen Hem niet wantrouwen, alsof Hij ons niet elke keer zal helpen wanneer wij het nodig hebben.

De HERE wijst op de boosheid, slechtheid van de stad. Ook daarmee bemoedigt Hij zijn knecht, want Hij stuurt Jona niet net als een sterfelijk mens, maar als Zijn ambassadeur om de goddeloze stad voor Gods rechterstoel te dagen. Al heeft de wereld voor de schrikwekkende macht van Ninevé en het Ninevé van vandaag en al storen de goddelozen zich niet aan wat de mensen zeggen, dat is niet van betekenis want God ziet en weet alles en dat is al wat telt.

Dit is ook voor ons vandaag belangrijk. Wanneer God iets van ons verlangt en Hij verlangt van ons om in leer en leven tegenover ieder te getuigen van ons geloof in Hem en om onze Zaligmaker Jezus Christus te verwachten dan moeten wij eraan denken dat, hoe moeilijk of onmogelijk onze roepingstaak ook lijkt, er absoluut niets in de wereld is wat niet moet wijken voor het bevel van God. Dan zullen wij door de kracht van de Heilige Geest moed en vertrouwen krijgen en zal niets ons van onze taak en van de goede weg kunnen halen, al vecht de hele wereld ook tegen God.

ÉÉN WOORDJE STEPELT EEN LEVEN

Jona 1: 3

Lees Amos 9: 1 6

Een klein oud woordje kan ons leven soms helemaal stempelen. Het kan een heel schilderij van ons leven geven. Zo is het ook in ons tekstvers.

Jona de profeet van God is door de HERE Here geroepen om tégen de machtigen van de schrikwekkende wereldstad te preken. God beveelt hem : " Maak u gereed, ga naar de grote stad Ninevé.." Het volgende vers zegt ons : " Jona maakte zich gereed.." Het zou heel goed geweest zijn als er geen klein woordje tussen de twee verzen gestaan had. Het woordje : MAAR..

Dit woordje wijst altijd op een tegenstelling. Het is een wonderlijk woord als het gaat over een tegenwerping tegen de Duivel en zijn verlokkende verleidingen. Zoals waar onze Here Jezus in de woestijn elke keer tegen de duivel zei dat de Bijbelteksten die hij met duivels vernuft aanhaalde wel op het oog goed leken MAAR ze is uit hun Godgegeven verband gerukt zij en nu een duivelse betekenis kregen. In de kerktaal wordt het woord "maar" ook veel meer op de

manier van ons tekstvers gebruikt dan op een positieve manier. Hoe dikwijls gebruiken wij het ook om onszelf 'veilig' te stellen tegen Gods bevelen. God roept mij net als Jona om als zijn kind te leven en te werken en dan komen onze excuses met MAAR... In dat kleine woordje ligt de kiem van onze ondergang. Jona is geroepen en hij maakt zich gereed MAAR om tégen Gods wil in te gaan. Goed, we zullen later wel zien dat er van al zijn plannen niets terecht gekomen is, zo gaat het toch altijd... al onze "maars" worden op Gods tijd en manier weggeveegd. Daarom moeten wij ons ook wat di uiteindelijke afloop betreft duizend keer bezinnen voordat we met onze "maars" naar God komen. Maar " Jona heeft zich gereed gemaakt om naar Tarsis te vluchten, weg van de Here af". Het is zoals het in de vloeiende Nieuwe Vertaling staat " weg van de Here af". Nu kunnen we denken: maar Jona was toch maar dom. WIJ weten tenminste dat men niet van de Here kan wegvluchten. Goed, we mogen dit dan met ons verstand weten, maar hoe dikwijls proberen we niet in ons hart maar precies hetzelfde? Wij vlucht als Jona's ook dikwijls van de Here af weg ... en er zijn meer dan genoeg "maren " om dat te verduidelijken.

De Bijbelcritici zeggen dat Jona nog beïnvloed was door het primitieve heidense bijgeloof dat de goden aan bepaalde plaatsen gebonden waren en daarom het dacht hij dat hij kon wegvluchten. Dit is voor de gelovige een morsen van tijd om op dergelijke onzin in te gaan.

In de Oude Vertaling lezen we de letterlijke vertaling: "om te vluchten van het aangezicht van de HERE af weg". Zo doet de profeet precies het omgekeerde van zijn taak als profeet. Zijn taak is juist om " voor het aangezicht van de HERE te staan " of om in dienst van de HERE te staan maar Jona vlucht weg, legt zijn ambt neer!

ONZE LEVENSRICHTING

Jona 1 3

Lees Ps. 121

De grote kerkhervormer Luther wijst erop dat God oveal tegenwoordig is volgens zijn Goddelijke natuur. Maar God is geestelijk alleen tegenwoordig waar erkend wordt dat Hij God is, daar waar het Woord is, waar de Heilige Geest is en waar Hij gediend wordt. Zodoende kan dan wel van God wegevlucht worden door naar een plekkie te gaan waar het Woord niet is, waar ook geen geloof is waar de Geest gemist wordt en ook de ware kennis van God. Zo is " van het aangezicht

van God wegvlugten" : om een woonplaats te verlaten waar Gods ware Kerk is met de zuivere Woordbediening, waar de Geest is, waar geloof en kennis van God zijn.

Laten we kijken hoe dat in onze omstandigheden in de praktijk gebracht kan worden. Het is geen zonde om op een afgelegen plaats te gaan wonen omdat men daar goed werk met goede betaling kan krijgen en men het als roeping ziet om daar te werken, MITS je dan niet de Kerk van Christus loslaat door niet meer geregeld naar de kerk te gaan. Maar door in een uithoek van het land en van gemeentegrenzen te gaan wonen en dan met uw "maars" te komen van " maar ik kan niet naar kerk komen want dat is zo ver; maar het kost te veel; maar het is zo veel moeite; maar..... dan vlucht u van het aangezicht van de HERE af weg. De ernst van deze zonde wordt door Jona zelf benadrukt door dit twee keer te zeggen in dit tekstvers. Jona had uit Gods dienst ontslag genomen, niet eens schriftelijk maar zomaar door de daad. Hij wilde ook zo ver mogelijk van God en de ware godsdienst afkomen. De aller-verste uithoek van de bekende wereld was Tarsis in het Zuidwesten van Spanje. Zijn opdracht was om naar Ninevé in het Oosten te gaan, hij ging precies de andere kant uit. Het Westen is de plaats waar de zon ondergaat, waar duisternis en de stikdonkere nacht is. Als hij Gods bevel gehoorzaamd had, zou hij naar het Oosten gegaan zijn waar de zon opkomt, waar het licht is. De mens die op Gods weg gaat, is op weg naar het Oosten, op weg naar het licht. De mens echter die Gods weg verlaat, gaat altijd in een westelijke richting. De vraag is : wat is uw richting? Om de goede richting te bepalen, hebt u een kompas nodig. Die naald van elk kompas wijst altijd naar het Noorden. Als u dan weet waar Noord is en ernaar kijkt dan is Zuid achter u , rechts is Oost en links West. Het enige kompas dat altijd de goede koers en richting aanduidt, is het Woord van God. Dat wijst altijd in de richting van God en Jezus Christus, naar onze Godgegeven aardse roeping en de hemelse erfenis. Als u daarnaar kijkt dan ligt Oost rechts. En de weg naar het Oosten begint bij het KRUIS. Als u aan de voet van het kruis geknield hebt met uw gezicht naar Jezus Christus toe ga dan rechts op weg en u zult nooit verdwalen. Uw weg zal naar het Land gaan waar de zon altijd opkomt, die zal naar het eeuwige Licht gaan. Deze weg leidt naar boven. Maar Jona's weg ging naar beneden. Heel opvallend zien wij dit zelfs in de woorden die Jona gebruikt het zijn allemaal woorden die te maken hebben met het neerdalen in het graf, werkelijk begrafeniswoorden. Hij daalde af naar Joppe, afgedaald in het onderruim van het schip en in ging in het schip liggen sliep zoals iemand die in het graf gelegd wordt. Nu komt de vraag of onze weg naar boven gaat of is het de weg naar beneden, de doodlopende weg?

REISGELD VAN WIE EN VOOR WIE?

Jona 1: 3

Lees 1 Tim 5: 17, 18

In korte zinnestukjes wordt de gejaagdheid van de vluchtende dienstweigeraar beschreven. Heek snel regelt hij zijn zaken, daalt af naar de havenstad Joppe en vindt al heek snel een schip dat gereedligt om naar Tarsis te varen. Een reis waarvoor de Joodse rabbi's een jaar rekenden.

Zo wilde hij het onmogelijk voor God maken om hem te dwingen om de Goddelijke roeping uit te voeren. Hij die Jona was, was bang dat de gehate inwoners van Ninevé mogelijk tot bekering zouden komen en dan ...o, hoe ontzettend voor een gehard nationalistische mens als Jona, dan... zou de HERE het oordeel niet voltrekken want Jona kent zijn God goed genoeg om te weten dat Hij " een genadige en barmhartige God is, lankmoedig en vol liefde" dat is het getuigschrift dat Jona zelf van God geeft. Zo'n God is een gevaar voor het 'nationale belang' en daarom moet hij vertrekken en nog snel ook. Jona heeft "geluk" gehad, want hij vindt onmiddellijk het goede schip. Het lijkt alweer of Gods zegen zelfs op de ongehoorzaamheid van de mens rust.

Hij heeft voor de reis betaald voor de zonde moet ook betaald worden. Hij schrijft niet hoe groot het bedrag was, maar dat moes aanzienlijk geweest zijn want de reis was de verste die ondernomen kon worden. Geld wat hij in Gods dienst ontvangen had, werd gebruikt om tegen God in opstand te komen. Bij ons is het dikwijls ook zo. Wij belijden toch dat wij alles wat we ontvangen uit Gods hand ontvangen gezondheid om te kunnen werken en ons salaris of loon of pensioen dat God aan ons als zijn rentmeesters geeft. Wij geven het dikwijls zo gemakkelijk uit behalve terug voor de dienst aan God. Iemand heeft eens gezegd dat het moeilijkste deel van een gereformeerde om te bekeren zijn beurs is. De reden daarvoor ligt erin dat wij onze roeping als profeten, priesters en koningen niet meer Schriftuurlijk goed zien.

Jona betaalt met Gods geld het reisgeld. Hij denkt dat hij nu klaar is. Maar de grootste rekening komt nog als het schip op de diepzee zal varen. Het reisgeld is heel hoog voor iedereen die van het aangezicht van God af wil wegzeilen.

Kijk naar de mens die van God af weg-gereisd is naar het land van dronkenschap wat is zijn reisgeld? U kunt dit van zijn vervallen gezicht aflezen, uit zijn onvaste gang, u kunt het horen in

de herrie waarin hij later sterft. Kijk naar de mens die afgereisd is naar het land van geldgierigheid en het reisgeld dat hij betaald heeft, is om nu een armoedige slaaf van vergankelijk geld te zijn en om een hart te hebben dat zo koud en hard als een muntstuk is. Kijk naar de mens die vertrokken is naar het land van verafgoding van de politiek en zijn reisgeld is de verbreking van veel familiebanden, vrienden en kerkelijke banden, het verlies van Godsvertrouwen in het persoonlijke leven en voor de toekomst alles hangt nu van de stemming en zondige grillen van de zondige mens af.

De verloren zoon die uit het vaderhuis vertrok, wist niet hoe hoog het reisgeld was. Maar toen hij in vodden met een lege maag de varkens moest hoeden heeft hij het reisgeld weer nagerekend en beseft dat het onmogelijk hoog was.

Wat is het huilen en knarsen van de tanden waar Jezus over spreekt? Dit is het reisgeld van alle reizigers die van het aangezicht van Jezus en van het aangezicht van God de Vader af weggereisd zijn en ondanks alle geroep ook in en door de kerkelijke tucht, niet tot bekering gekomen zijn.

EEN SLAPENDE KERK MAAR HEIDENEN BIDDEN EN WERKEN

Jona 1

Jona is bij het wegvlugten van de HERE in een schip geklommen op weg naar de verste uithoek van de wereld. Hij heeft zijn reisgeld dat hij in dienst van God verdiend had, betaald. Zoals alle reisgeld op weg naar de hel was het ook schrikwekkend hoog. Jona dacht dat hij alles betaald had. God kwam echter nu op de diepzee met Zijn rekening naar de profeet toe.

De Schepper en Onderhouder van alles haalt uit zijn schatkamers een geweldige wind die Hij op de zee werpt, De storm was zo erg dat, zoals Jona het in de oorspronkelijke taal zo mooi omschrijvend stelt, het schip zélf dacht dat het zou breken. Zo levendig werd het schip heen en weer en op en neer geworpen dat het bijna als een levend wezen werd.

Al hadden de matrozen veel bijgeloof, één ding is zeker namelijk dat zij een storm konden zien aankomen aan de kleur van het zeewater en allerlei kleine tekens in de natuur die de niet

geïnformeerden nooit zouden merken. Daarom zagen zij deze absoluut onverwachte en geweldige harde storm onmiddellijk als een plotselinge woede-uitbarsting van een god.

De doodsbanige matrozen riepen ieder de eigen god aan. Maar in alle godsdiensten is het een kwestie van bidden én werken. Gevolg is dat zij onmiddellijk aan het werk gaan om de lading van die het schip overboord te gooien. De bedoeling was niet om het schip alleen lichter te maken, maar eerder om hun gemoed te verlichten. Het is toch zo dat in een ogenblik van angst en nood men bezig moet blijven om niet door wanhoop apathisch onder te gaan.

De gebeden en het werk helpen de matrozen echter niets, de golven slaan alsmaar erger hoe meer de huilende storm voortwoedt. Zoals woedende dieren vallen de golven in al hoe groter en ongekende woede op het armzalige scheepje, breken over het dek, tillen het scheepje op torenhoge golven op om het dan weer in duizelingwekkende diepten neer te smijten. Door het bulderende stormgeloed weerklinken de kermende en schreeuwende gebeden die nog beklemtoond worden door het gekreun en gekraak van de planken van het schip dat denk dat hij onder de marteling gaat breken... Tussen de steunende en in doodsnoed krakende planken van het onderste ruim, ligt de profeet van de enige God vast in slaap alsof hij al dood is.

Ontzettend huiveringwekkend is de storm.

Ontzettend en huiveringwekkend is het feit dat de profeet van God als lidmaat van de Kerk van God, als vertegenwoordiger van de Kerk vast ligt en slaapt terwijl alles om hem heen vergaat en de heidenen werken en bidden! Diepbeschamend! Maar is dit over de hele geschiedenis ook niet tekenend? Hoe dikwijls zien wij dat de wereld op het grootste gruwelijke onrecht wijst terwijl de Kerk vast in slaap is of de buitenkerkelijke pogingen al snel een etiket van 'humanisme' of een ander ziektewoord opplakken de Kerk en dat zijn u en ik!

GOD BEHEERT HET LOT

Jona 1: 7

Lees Spreuken 16: 33

Het Satanskind Karl Marx met zijn communisme heeft als heiden de wereld gewezen op hemel schreiende zondige wantoestanden terwijl de Kerk lichamelijk en geestelijk in een diepe doodse slaap weggezonden was. De ongelovige blies alarm én ging aan het werk. Tot vandaag toe steekt

er in communisme en atheïsme met hun scherpe kritiek op de Kerk en de maatschappij, een groot stuk waarheid.

Het is oogverblindende en zelfmoord lichamelijke en geestelijke als wij buitenkerkelijke kritiek van de tafel vegen met de domme maar o zo vroom klinkende praatjes dat communisten en atheïsten toch dwalen. Als de valse wereldse afgodendienst wakker is en werkt dan moeten wij die de Waarheid hebben juist wakker zijn en werken. Dan moeten wij alle kritiek serieus wegen in het licht van de Schrift en wanneer het dan blijkt dat onze levenswerken niet met de Schrift overeenstemmen dan moeten we daadwerkelijk tot bekering komen. Het zijn praatjes voor de vaak als we dan net naar het woordgebruik van de goddelozen kijken en niet willen luisteren naar dat wat Gods Woord over deze zaken zegt De kapitein wekte Jona uit zijn diepe slaap. Jona moest de heidenen horen zeggen dat de Kerk zijn werk moet doen. Vandaag gebeurt dat nog.

Wij lezen niet dat Jona gebeden heeft. Hij die de voorbidder moet zijn. is al lang door de heidenen voorgegaan. Trouwens, hoe kon Jona bidden als hij bezig was om van God weg te vluchten? Hoe kon hij bidden voordat er berouw en smeking om vergeving was?

De matrozen blijven het verband tussen zonde en straf zien. Een heidense gedachte maar soms ook een kerkelijke gedachte. Om nu uit te vinden wie de oorzaak van het dodelijke gevaar is, trokken zij lootjes. Jona was er bij en het lot viel op hem. Hierin zien we hoe geweldig veel moeite God doet om zijn verloren kind tot inkeer te brengen. Maar van berouw is er bij de profeet nog geen sprake. Hij speelt samen en verliest. De Here bepaalt hoe het uitkomt als mensen loten zegt de Spreukendichter (16:33). Jona wordt aangewezen en onmiddellijk met een spervuur van vragen bestookt door de doodsbenauwde ruwe en geharde zeelieden.

GENEZING VOOR ZONDEWONDEN

Jona 1: 7 9

Lees Hand. 27

Denk nu aan een ander geval van een hevige storm op zee. Paulus vertegenwoordigt ook de Kerk op een heidens schip in doodsnood. Daar is de Kerk op en wakker en dan zien wij welke zegenende invloed van de Kerk op de wereld kan uitgaan. Er is geen paniekstemming maar

rustige geloofszekerheid die de doodsnoodsituatie helemaal beheerst. Geen zwijgen verscholen Kerk met een mond vol tanden, maar een Kerk die door de mond van Paulus getuigt, vermaant en vertroost. Een Kerk die wijst op de levende God. Een Kerk die leiding geeft in de heel gewone dingen van eten en drinken op een lege maag kan niet gewerkt worden. Een gezag dat niet hoeft te berusten op de helft plus één want "een man met God is altijd in de meerderheid". Dat kleine stukje van de wereld is toen door God gered terwille van de vertegenwoordiger van de Kerk: Paulus.

Bij Jona was het een geval van dat de wereld in die doodsnoed gekomen was door de ongehoorzame Kerk die van zijn werkroeping af weg vluchtte. Bij Paulus zien we dat de wereld in doodsnoed gered wordt terwille van een gehoorzame Kerk die werkt.

Nu staat Jona zo in een hoek dat hij geen andere uitweg ziet dan om een geloofsbelijdenis uit te spreken. Hij is en blijft profeet ondanks zichzelf. Hij wilde met alle geweld voorkomen dat hij tegenover heidenen een geloofsbelijdenis moest afleggen maar nu kan hij niet meer anders.

Eén van de eigenschappen van de zonde is dat die een mens stom maakt. Stom om over en van Gods grote daden te spreken. Maar ook stom om tot een schuldbelijdenis te komen. Dit doet ons zo'n pijn en ontroofd ons van onze eer toch moet het gebeuren.

Wij zingen zo gemakkelijk de Psalmen mits de wijze ons natuurlijk aanspreekt maar beseffen we werkelijk wel wat we zingen als we samen Psalm 32 zingen?

"Toen ik voor U al worstelende verstomde
geen boetegebed mij uit het hart kwam,
is mijn gebeente... uitgeteerd de ganse dag".

Maar dan kwam het Godsgeschenk:

"Ik beleerd o Heer! in zielenrouw
mijn hart vergrendeld of mijn mond weerhouden...
Ik beleed wat mij van U vervreemde,
U hebt mijn schuld genadig weggenomen."

In kort: zonde geeft wonden, de wonden kunnen slechts genezen worden wanneer de zonde beleden is en vergeving ontvangen wordt op grond van het verzoeningswerk door Jezus Christus onze Verlosser.

Jona begint zijn belijdenis als een geloofsbelijdenis de zondebelijdenis moet later nog door God uit hem uit geperst worden. Jona beljdt : "ik dien de HERE, de God van de hemel die de zee en het vasteland gemaakt heeft".

Welke belijdenis en toch ook een schuldbelijdenis, want Jona aks je dit werkelijk gelooft hoe kun je dan zo ongehoorzaam zijn om proberen te vluchten? Je weet dat geen mens ooit van God af kan wegvluchten!

Elk mens is echter familie van Jona. Het is en blijft veel gemakkelijker om te geloven in je belijdenis dan het is om jouw geloof in woord en daad te belijden. Hoe dikwijls zijn wij verwijderd van een leven dat een getuigschrift is van ons geloof en bekering.

De Here roept ons door Jona ook op om te werken met onze belijdenis op alle terreinen van het heerlijke uitdagende leven. Als wij dat doen dan zullen de stormen in ons hart, in onze gezinnen, in ons volk en land en in Gods Kerk bedaren en gaan liggen.

WAT MOETEN WIJ MET DE KERK DOEN?

Jona 1: 10 11

Lees Hand 2 : 1- 10

" Wat moeten wij met de Kerk doen?"... is een vraag die de laatste jaren al hoe meer gesteld wordt door gelovigen en ongelovigen. Deze vraag is echter niet nieuw want we horen die al in ons tekstgedeelte. De doodsbenauwde matrozen vragen aan Jona die de Kerk vertegenwoordigt op het schip dat rondgeslingerd wordt deur de toorn van God: "Wat moeten we met jou doen dat de zee rondom ons weer kan kalm wordt?

Vandaag vraagt een doodsbenauwde wereld soms ook nog: " Wat moeten we met de Kerk doen dat de stormachtige zee rondom ons weer kan kalm wordt? De grote vraag is echter of wij die de Kerk zijn, hetzelfde vragen? Is de Kerk u en ik al wakker genoeg om zo'n vraag te stellen? Zijn wij eerlijk genoeg tegenover God en de wereld en onszelf om zo'n scherpe en doordringende vraag te durven vragen? Is ons geloof eerlijk genoeg en bouwen wij genoeg op het krachtige

werk van de Heilige Geest om in het licht van het onwankelbare Woord van God onszelf in dat Woord te spiegelen?

Het kost moed en hard geloofswerk, maar waar in het Woord lezen we dat de Kerk op aarde met vakantie kan gaan en rustig in diepe slaap weggezonden Gods water over Gods akker mag laten lopen? Het is heel gemakkelijk en veilig om in ons geriefelijke hoekje weg te kruipen, beschermd door dikke en hoge kerkmuren van dode steen. Om dan gezellig onder elkaar te fluisteren dat de wereld toch niet wil luisteren en dat het dus toch niet helpt.

Kritiek tegen de wereld en de verwereldlijkte valse kerken is er genoeg maar de vraag is of dit niet maar een heel goedkope soort kritiek is die gemakshalve geuit wordt. De kritiek tegen de S.A. Raad van Kerken zijn aard gebonden valse "theologie" is helemaal Schriftuurlijk maar laten wij toch niet voortdurend de baby weer met het badwater weggooien. Zelfs in deze valse en goddeloze bevrijdingstheologie of wat mens het ook wil noemen, zijn waarheidselementen die bij ons stoere gereformeerden tekort komen en de wereld laat vragem : "Wat moeten wij met de gereformeerden doen?"

In veel opzichten laat het boek Jona ons bloedrood van schaamte worden. Dat is omdat wij in zo veel opzichten als Jona zijn. Te dikwijls willen wij liever als een struisvogel ons hoofd wegsteken om onze grote verantwoordelijkheden te ontduiken. Is het niet beschamend voor ons als Kerk met de barmhartigheidsroeping dat wij alweer door een buitenkerkelijk Carnegieverslag tot bezinning geroepen moeten worden?

Hoe ontzettend beschamend is het dat de heidense bemanning van het schip meer eerbied en ontzag voor de God van hemel en aarde had dan de profeet Jona de Kerk. Hoe ontzettend dat de wereld de Kerk moest aanwijzen als oorzaak van de verschrikkelijke storm. Als we eraan denken dat het oordeel van God nergens anders dan juist in de Kerk begint, dan heeft de wereld vandaag ook het volste recht om een beschuldigende vinger naar de Kerk te richten als oorzaak van de storm van Gods toorn over de wereld, ons land en volk. Wanneer ik de geestelijke instelling van Jona zie en dan naar mijzelf kijk en naar het volk en de Kerk waarin de HERE Here mij geplaatst heeft, dan word ik benauwd...

JONA ALS GELOOFSHELD

Jona 1: 12

Lees 2 Sam 24

Over Jona's benauwdheid en angst lezen we niets. Juist daarover wordt door Bijbelverklaarders heerlijk uitvoerig geschreven maar ze kunnen dat moeilijk uit de Bijbel zelf halen. Wat we wel lezen, is dat Jona erkende dat de storm als gevolg van hem gekomen was. Daarin ligt toch iets van een schuldbelijdenis. O nee, geen volledige belijdenis van zonde. Natuurlijk zouden wij dat van Jona verwacht hebben en zelfs daarin stelt Jona ons teleur. Laat ons echter toch maar niet te snel en te hard over Jona oordelen want is het vandaag in de Kerk, in uw en mijn hart wel enigszins anders gesteld? Is het niet zo dat u en ik met onze schuldbelijdenis doen zoals met onze auto of meubels we betalen die beetje voor beetje op afbetaling. Zo gebeurt het ook zo dikwijls met de belijdenis van onze zonden. God moet ons keer op keer hard aanspreken om de belijdenis uit ons uit te persen. En als we het dan uiteindelijk gedaan hebben, dan komt het andere moeilijke deel. Als we tegen mensen gezondigd hebben dan moeten we ook schuld belijden tegenover mensen o, hoe moeilijk!

Maar Jona heeft het toch maar gedaan! De ruwe matrozen die Jona's God begonnen te dienen want dat is toch wat de vrees van God betekent verstaan nu ook dat deze God als rechtvaardige God een rechtvaardig vonnis over Jona wil vellen. "Wat moeten we met jou doen?" ze gooien hem niet summier overboord zonder enige vorm van rechtsproces. Ze eren hem in zijn ambt, als Gods profeet.

De ontrouwe dienaar van God wordt hier geroepen om Gods vonnis over zichzelf uit te spreken. En dat vonnis is het doodvonnis: "grijp mij en gooi mij in de zee". Nu, eindelijk probeert hij niet meer verder te vluchten van God af weg. Hij geeft zich nu zelf met lichaam en ziel over aan God. Dit is een teken van geloof, hij vertrouwt op God en durft vóór Gods aangezicht te komen nu hij niet langer van het aangezicht van God probeert te vluchten. Hij vertrouwt op zijn genadige God, al heeft hij nog zo gruwelijk gezondigd. Wij kunnen nog veel meer op God vertrouwen ondanks al onze zonden want wij wéten dat Jezus Christus gekomen is om volkomen te betalen voor al de zonden van Zijn kinderen! Hoeveel rijker zijn wij toch!

Dé Jona waartegen wij in het licht van de Schrift zo veel kritiek kunnen hebben, is op het ogenblik van zijn "rechter zijn in eigen zaak" eerder een geloofsheld dan een lafaard. Nu is hij iemand over wie de engelen in de hemel kunnen juichen zoals over elk mens dat tot bekering komt. Alleen op de weg van Woordgehoorzaamheid is het waarachtige leven te vinden.

GEBED VAN ONSCHULDIGEN VOOR EEN DOODSCHULDIGE

Jona 1: 13, 14

Deut. 16: 18-20

De matrozen die tot geloof begonnen te in komen zijn echter nog op de doodlopende weg: "de matrozen hebben hard geroeid om weer het vasteland te bereiken". Een duidelijk beeld van de duizenden die redding zoeken door zelfverlossing. Met alle macht en kracht laten zij de roeispanten door de woeste watermuren snijden, keer op keer. Met vaste hand grijpen zij de roeispanten van hun goede werken, hun gebeden en daarmee willen zij het schip in veiligheid brengen onder de storm van Gods oordeel uit. Vandaag zien we nog hetzelfde bij zo veel goede en ordentelijke mensen die denken dat als zij deze zonde en de fouten in hun leven verwijderd hebben, dan zijn zij al heel v r gevorderd op hun goede reis Mogen zij zoals de matrozen bijtijds beseffen dat zelfverlossing onmogelijk is.

De matrozen waren ook "goede mensen". Hard en ruw maar rechtuit eerlijk en ridderlijk. Denkt u dit in. Jona is de oorzaak van hun levensgevaarlijke omstandigheden in deze orkaan van Gods toorn. Hij erkende dat zelf erken en toch proberen zij zijn leven te redden en doen zij met gruwelijk levensgevaar alles in hun vermogen om hem te redden. De heidenen willen het leven redden van  n man. Die ene man die niets gaf om het leven van een honderd en twintigduizend mensen die in Ninevé woonden.

Zouden wij ons eigen leven in doodsgevaar willen geven voor het leven van zo'n harteloze persoon? Hoe beschamend dat de wereld meer respect heeft voor het leven van een mens als de vertegenwoordiger van de Kerk heeft voor de levens van een stad vol mensen die ook naar het beeld van God geschapen zijn. Het is toch zo makkelijk om te zeggen:" ach, het zijn maar

heidene die toch geen gevoel hebben...." een krankzinnige stelling! De Kerk u en ik kunnen zelfs nog barmhartigheid van de wereld leren... Hoe ontzettend!

Wanhopig roeien de matrozen tegen het geweld van Gods toorn in. Maar geen mens kan het goed krijgen. En toen... toen baden zij en dat gebed worde gebeden tot de ware God. De tierende onstuimige zee wordt door God gebruikt om hen te overtuigen dat het vonnis goed is. Het doods vonnis moet over Jona voltrokken worden. Dan gebeurt er iets dat uniek is in de geschiedenis! Heidenen bidden tot de ware God bij een terechtstelling! In de tijd van de kerkhervorming heeft de valse kerk dikwijls God gedankt bij de terechtstellingen : " Goddank de ketters is dood!" Op het schip in de stormzee geeft de voltrekkers van het vonnis henzelf over aan de genade van God: "ach HERE laat ons toch niet vergaan vanwege deze man. Dood niemand van ons onschuldig".

EEN HELE CATECHISMUS IN PRAKTIJK GEBRACHT

Jona 1: 14 16

Lees Ps 116

Spreeken ze nu maar zo uit doodsangst voor een onbekende God? O nee, het is een gelovig gebed, vol eerbiedige geloof. Zij bidden eerbiedig tot de ware Verbondsgod en geven Hem alle eer. Zij gaan zelfs uit van het beginsel dat wil en werk van God goed en rechtvaardig zijn. Welke belijdenis van past bekeerde heidenen die niet juist een goed getuigschrift van Gods profeet gekregen hebben! U o trouwe Verbondsgod hebt het recht en voorrecht om te doen zoals U wilt. Wie zijn wij om ongehoorzaam te zijn aan Uw wil die zo duidelijk door Uw profeet verkondigd is en door Uw storm bevestigd is?

Met een gebed wordt de profeet van God in de woedende zee van het oordeel van God gegooid. Onmiddellijk bedaarde de storm. Vroeger toen zij de scheepslading in zee wierpen en in eigen kracht zichzelf probeerden te verlossen, werd de zee al hoe woester en onstuimiger. Nu Gods wil gehoorzaamd werd, bedaarde de storm onmiddellijk.

De vraag is of wij dat ook in onze levens kennen? Kennen wij het dat de storm van God die ons levensschip heen en weer werpt bedaarde wanneer wij in gehoorzaamheid aan God gaan leven en

onze redding bij het kruis zoeken? Kennen wij ook de dankbaarheidswerken die we bij de matrozen zien? Jona's offer van zijn leven heeft het leven van de matrozen gespaard en is door God gebruikt om hun geloof in de God van genade te versterken.

Mogen wij nu zeggen dat Jona in zijn eigen offer en schaduwbeeld was van Christus' offer in de dood? Nee, daar is geen sprake van. Jona's offer is zijn verdiende straf vanwege zijn persoonlijke zonde. Alleen Jezus Christus heeft Zich in onze plaats geofferd: wij hebben het kruis verdiend. Jona is profeet tegen wil en dank Christus' hele leven was om de wil van Zijn Vader te doen. Hij heeft met levensgevaar geprofeteerd zonder te weigeren.

De harten van de matrozen zijn vol geloof en dan brengen zij aan de HERE het offer van hun geloof en zij hebben hun toekomst aan de HERE gewijd door geloften te doen. Ondanks Jona hebben begonnen er op de zee Pinksterklokken te luiden.

Dankzij het schuldoffer van de grote Jona luiden de klokken vanaf Pinksteren voluit. Maar wij moeten en mogen nooit vergeten dat dit gebeurt deur óns dienstwerk, onze gehoorzame roepingsvervulling. Door ons antwoord op de vraag: wat moeten wij met de Kerk doen? Ons antwoord van blijmoedig uitleven van onze roeping en de verwerping van het geklaag van: "het zal toch niet helpen". Natuurlijk hangt het niet van ons werk af, maar zolang wij onze roeping uitleven zal God op Zijn tijd en manier zegen op ons werk laten rusten.

Het Woord van God wérkt, laat ons dit eenvoudig belijden en uitdragen.

Ook bij Jona zien we dat de barmhartige God een ontelbare schare mensen wil verlossen. Hij heeft de wereld dan zo liefgehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft voor verzoening van al onze zonden!

Bij de ruwe matrozen zien we dat zij de hele Catechismus doorworstelden in zijn drie delen: Ellende Verlossing, Dankbaarheid.

Zalig zijn wij die zolang geleden uit de heidenen voortgekomen zijn als wij die drie delen niet net met het verstand kennen, maar ook met ons hart en in onze daden uitleven.

LIEVER DOOD DAN GEHOORZAAM

Jona 1: 17

Lees Ps. 139

Het is eigenaardig dat wij weer een keer bij Jona stil kunnen staan. Hij werd door de matrozen zo één wee drie heen en weer geslingerd en met een mooie hoge boog in de zee geworpen. Het is wonderlijk dat dit nog niet het einde van de ongehoorzame profeet was. De HERE God is zo onvergelijkbaar anders dan wij mensen zijn. Hij is getrouw, waarachtig en volhardend.

Jona verkoos de dood. Eén reden was omdat hij schijnbaar leed aan de moderne ziekte die depressie genoemd wordt. Per slot van rekening had hij genoeg reden daarvoor. Wat hij ook al probeerde, waren er de laatste tijd alleen mislukkingen. Er zijn ook vandaag van deze mensen die wat ze ook aanpakken: mislukking is gewaarborgd. Gelukkig geeft God dat soort mensen gewoonlijk nog een extra gave, de gave om te volharden, om blijmoedig weer te proberen.

Niet ieder heeft deze gave, Jona was er blijkbaar één van. Hij zag geen uitkomst meer en in plaats van nu zoals de heidenen op zijn knieën te gaan en tot God te bidden en om vergeving te smeken blijft hij koppig tegenover God, koppig ongehoorzaam. Liever dood en van God af dan om naar God te luisteren.

Het is niet alleen de depressie die voor ons zo bekend bij Jona klinkt. In alle opzichten lijkt hij veel op ons vandaag. In onze tijd horen wij ook dat de dood verkieslijker als gehoorzaamheid is. God zegt uitdrukkelijk dat geloof het héle leven raakt maar als het ons niet past, dan sluiten wij het geloof vacuüm op tussen dikke kerkmuren en leven van maandag tot zaterdag zó dat het verschil tussen ons en de ongelovigen onmogelijk gezien kan worden. Geloof wordt slechts van toepassing gemaakt op de kerk maar in het werk op economische, cultureel of politiek gebied heeft geloof geen plaats ... En zo wordt het hele leven afgesneden van de Levensbron.

Jona wilde onder andere niet naar Nineve gaan omdat hij beslist weigerde dat dé heidense inwoners de Blijde Boodschap in de oordeelboodschap zouden horen en misschien aanvaarden.

Er is niets nieuws onder de zon voor ieder die de Handelingen van Jezus Christus met Zijn Kerk en wereld door al de eeuwen gelovig bekijkt. Ik ken geen ketterij die vandaag populair is die geen stokoude dwaling is die een nieuwe naam gekregen heeft. Het is en blijft verstommend hoe de Satan het voor elkaar krijgt om de eenvoudige en duidelijke Bijbelse boodschap zo te verfomfaaien en te verdraaien dat men gemakkelijk verward raakt van al de menselijke uitvindingen om een bepaald standpunt een vals kleed van christelijkheid te geven.

EEN VERKLAARD WONDER IS GEEN WONDER

Jona 1: 17

Lees 1 Kor 1: 17 31

Intussen zakt Jona nog altijd naar de zeebodem. Zijn leven was blijkbaar een mislukking, of om het modern te zeggen een flop. Blapsen en fouten en floppen van een gelovige zijn echter nooit fataal. Al mijn fouten en mislukkingen hoef ik niet alleen te verwerken en goed te maken, ook al deze fouten en mislukkingen leg ik voor mijn God en HERE neer en Hij vergeeft mij al mijn zonde erin. Hij zal mij door zijn Heilige Geest helpen om goed te maken of de wijsheid geven om ze in alle gemoedsrust te laten liggen en erin te berusten.

Jona is overboord gegooid en wilde van alles ontslagen zijn. Van alles ontslagen? Zó makkelijk gaat het nu net niet. Net zomin als ik van mijzelf ontslagen kan wezen in tijd of eeuwigheid, net zomin kan ik van God ontslagen raken. Zelfs als ik de dood zoek, raak ik niet van God ontslagen. Dan val ik éérs in Zijn Handen. De Psalmist zegt toch: "U omsluit mij van alle kanten, U neemt mok in bezit ... Waarheen zou ik gaan om Uw Geest te ontvluchten? Waarheen zou ik vluchten om aan Uw tegenwoordigheid te ontkomen? Klim ik op naar de hemel, U bent er, lig ik in het dodenrijk, is U bent ook daar.."Ps. 139

Terwijl Jona zo langzaam wegzakt in de grauwe woedende golven van Gods toorn, begon een wonder zich te ontvouwen. Een wonder dat Jona uit het water helpt maar dat veel mensen juist van de wal in de sloot helpt.

Jona wordt door een grote vis opgeslokt maar sedertdien is het geloof van veel mensen verstikt als gevolg van deze vis de vis kon Jona inslikken maar zij konden het visverhaal niet slikken.

Wij kunnen het verhaal een beetje meer aanvaardbaar proberen te maken door te zeggen dat het geen walvis was omdat zijn keelgat te klein is en zij uiterst zelden in die streken voorkomen. Het is van ouds bekend dat er de lamia is , een grote en gulzige vis die al een gepantserde man heelhuids ingeslikt heeft hij is daar uitgehaald maar was al dood. In het jaar 1758 heeft een haai een man ingeslikt, er is toen met een kanon op die haai geschoten, hij heeft die matroos uitgespuwd en de man werd gered. In 1927 heeft een potvis een zeeman ingeslikt, de vis is

gevangen en geslacht en de bewusteloze man werd in zijn maag gevonden en kwam na een emmer koud zeewater weer springlevend bij.

Door dergelijke verhalen kan het wonder mogelijk aannemelijk gemaakt worden maar... dan is het geen wonder meer. Er steekt veel in het gezegde: als het wonder wegvalt dan valt God ook weg. Want dan is God toch maar zoals de mens.

HET WONDER VAN GODS TROUW

Jona 1: 17

Lees Hand 17: 25 28

Elke zondag wordt in de eredienst de Apostolische Geloofsbelijdenis opgezegd. In Luthers tijd was dat ook al het gebruik. Deze grote herder had een oude man bezocht die zijn huis en bezittingen in een brand verloren had. Diep moedeloos en gebroken zat hij bij di smeulende bouwval. Luther vroeg hom toen om zijn geloof te belijden in de woorden van de Twaalf Artikelen. De oude boer begon met: ik geloof in God, de Vader, de Almachtige Schepper van hemel en aarde en Hokaai, hokaai zei Luther toen. begin maar nu langzamer: ik geloof .. en al wij dit doen kan zelfs het verlies van al onze bezittingen dat niet wegnemen. Mij Vader ... de Almachtige ...de Schepper... Als u daarop "Amen" kunt zeggen dan is het toch niet moeilijk om te geloven dat God wonderen doet. De schepping alleen al is een groot wonder.

De wonderen in de Bijbel hebben een bepaalde betekenis en worden "tekens" genoemd: Tekens van Gods kracht en tegenwoordigheid en genade. De tekens in het Oude Testament wezen heen naar de toekomst, naar Jezus Christus. De tekens van Jezus Christus Zelf wezen op Zijn tegenwoordigheid en op het doel van Zijn komst, op al de geestelijke en lichamelijke weldaden die Hij ons schenkt.

Jona is dus door de vis ingeslikt. Is dat nu het wonder? Eigenlijk niet, want dat zou later ook wel kunnen gebeuren. Toch moet een wonder niet in verschillende delen opgedeeld worden. God heeft deze grote vis gestuurd om precies op het goede ogenblik op precies de goede plaats te wezen en te doen wat God wilde hebben dat hij zou doen. God bepaalde toen dat Jona drie dagen en nachten in de vis bewaard zou worden en daarna ongedeerd op de bepaalde tijd en plek uitgespuwd zou worden.

Een onlosmakelijk deel van elk wonder is ook dat God alles in Zijn voorzienigheid bestuurt en beschikt. Goed, het is makkelijk genoeg om te redeneren over de voorzienigheid van God en die te aanvaarden in verband met dat wat voor ons "wonderen" zijn. Dan belijden we dat wij het "toeval" als een heidense gedachte verwerpen. Maar verder is het geloofsstuk over de voorzienigheid voor ons eigenlijk een dode letter geworden. Hoe makkelijk klagen en kermen we ontevreden in dagen van tegenspoed, komen we in opstand. Eén storm in ons leven en alles wat wij belijden over het "in alle tegenspoed geduldig en in voorspoed dankbaar zijn", verdwijnt als sneeuw voor de zon.

Eigenlijk moeten we op elke bladzij van ons levensboek schrijven: de HERE Here heeft beschikt.... En dat geldt niet alleen van de "grote" dingen. Wat is trouwens groot en wat is klein? Voor ons is het een nietige kleinigheid als in de gebieden in de "mistgordel" de mist een paar minuten vroeger of later komt. Toch lezen we in de kerkgeschiedenis dat 200 Protestanten in de Schotse bergen een eredienst bijwoonden. Dit was in de tijd van de geloofsvervolgingen en zij waren verraden en plotseling omsingeld door een overmacht gewapende soldaten. "Ach, HERE " riep de predikant uit" bedek deze kudde van U met de zoom van Uw mantel..." Op hetzelfde ogenblik bedekte zo'n dichte mist alles bedek zodat de Gereformeerden langs bergpaadjes konden wegvlugten. Wat zijn grot en wat zijn kleine dingen? Zalig is echter de mens die in grote en kleine dingen Gods Hand ziet.

Het verhaal van Jona in de vis is voor ons opgetekend zodat wij Gods wonderlijke almacht kunnen aanbidden. Aan ons wordt daardoor geleerd om op Hem te vertrouwen en in Hem te geloven ook al zijn we in doodsgevaar of onder vijanden.

Jona moest dat leren. Toch was dit niet de belangrijkste bedoeling van God met Jona. God gebruikte Jona ook in zijn ongehoorzaamheid om toch dienstbaar te zijn aan Zijn doel. Eeuwen later kon Jezus Christus op Jona terugrijpen en zeggen : " zoals Jona drie dagen en nachten in de maag van een grote vis was zo zal de Zoon van de mens drie dagen en drie nachten binnen in de aarde zijn (Mt 12: 40).

Drie dagen en drie nachten in de vis was voor Jona als gevangenisstraf, eenzame opsluiting. Ontzettend! In die tijd werd iemand als werkelijk dood verklaard na drie dagen. Drie dagen en drie nachten is het kritieke nulpunt. Zelfs na zijn redding door de vis brengt de HERE Here Jona

op het randje van de dood. Het is alsof Jona door het dodenrijk ingeslikt is, maar God kan ook daar overwinning geven.

Hij was drie dagen en nachten in de vis het was verdiende straf.

Jezus was drie dagen en nachten in het graf Hij was onschuldig!

Jona werd uitgespuwd dat was onverdiende genade ter wille van Jezus Christus.

Jezus is na drie dagen opgestaan dat was loon en dat wat Hij verdiend heeft, geeft Hij aan al Zijn kinderen, het sluit troostvolle bewaring in.

Net zo trouw als God Jona in de vis bewaarde, zo bewaart God u in goede dagen en in die diepte van ellende.

MENING OF BEGINSEL?

Jona 2: 1, 2

Lees Ps. 25

Wij leven in een tijd waarin de meest fantastische dingen voor ons eigenlijk niet meer zo fantastisch lijken. De televisie die de eigenaardigste stripverhalen vertoont, heeft het ons al veel makkelijker gemaakt. In de oude Statenbijbel die onze voorvaders in een kist meenamen, waren er ook veel tekeningen over gebeurtenissen van de Bijbel, zelfs zoveel ongeveer 336. Over Jona zijn er 4 tekeningen maar niet een van hem waar hij binnenin de grote vis bidt. Dit moet de fantasie van een kunstenaar laten overwerken om deze gebeurtenis te tekenen.

Die kletsnatte profeet met een kroon van zeegras op zijn hoofd ligt eerbiedig en bidt in de maag van de grote vis. De muren van zijn gebedskapel bewegen heen en weer, mogelijk is de omtrek van de ribben te zien, is het gerommel van de maag te horen en ondertussen word je mee geschud met elke beweging van het zeemonster. Denk niet eens aan de reuk, het stikdonker, de glibberigheid...mijn fantasie schiet tekort om het levensgetrouw te schetsen. Bij de enkele gedachte aan alles wordt men al naar, hoe zou je er ooit kunnen bidden?

In verband met één van de Psalmen heeft een Schriftverklaarder de nuchtere maar onsmakelijke vraag gesteld: kan iemand die zeeziek is bidden? Bij Jona denk ik aan hetzelfde vooral als de

Bijbelcritici dan beweren dat Jona dit gebed nooit gebeden heeft maar dat het er eeuwen later door iemand in gelast is.

Wij aanvaarden echter de Bijbel als Gods Woord en verwerpen de Bijbelcritici van wie de argumenten ook in dit geval ontzenuwd kunnen worden. Als ik in het Woord van God de geschiedenis van Jona lees, geloof ik die zondermeer. Als ik die in een boek gelezen zou hebben, zou ik die niet kunnen geloven zonder tenminste wetenschappelijke bewijzen.

Er is nog een element in het Jonaverhaal dat de betrouwbaarheid bewijst. Jona wordt zo levensgetrouw getekend, hij is in zo veel opzichten als ikzelf, hij is familie van mij. Hij heeft met beslistheid "NEE !!" tegen God gezegd en dat consequent gehandhaafd. God vroeg van hem dingen die tegen zijn nationalistische trots en gevoel ingingen. Jona hield zoals een herdershond aan zijn eigen mening vast en noemde zijn mening zelfs een beginsel. Als wij eerlijk zijn dan herkenne wij onszelf van top tot teen in Jona. Als wij "NEE!" tegen God gezegd hebben, dan handhaven wij dat ook zo dikwijls en met zo veel vuur en herdopen wij onze meningen ook tot "beginselen".

De HERE had de grootste moeite om Jona op zijn knieën te krijgen, en hoe stijf zijn mijn eigen knieën ook dikwijls omdat ik niet voor God wil buigen. In het vorige hoofdstuk beleed Jona daarom schuld voor de matrozen maar geen schuldbelijdenis voor God. De heidenen bidden van Jona wordt dit niet gezegd. Het minste wat gezegd kan worden is dat deze matrozen veel geloviger waren dan Jona de profeet van de ware God.

GEEN TAXI MAAR EEN GEVANGENIS TOTDAT...

Jona 2: 2, 3

Lees Ps. 130

Pas toen Jona tussen hemel en zee was om met een doffe plons in het grauwe water weg te zinken, kwam er een schietgebed over zijn lippen: ach HERE help mij! Toch veel meer dan een schietgebedje want hij zei:" in mijn nood hen ik tot de HERE geroepen en Hij heeft mij verhoord". Jona zag de vis als gebedsverhoring. Hij zag Gods Hand erin en zei hey zelfs twee keer want als een mens iets twee keer gezegd had dan was het pas echt goed gezegd volgens de Joden.

Toch was er op dat ogenblik nog geen verootmoediging bij Jona. Hij bad pas toen hij in het water wegzonk, een schietgebedje waarvan er miljoenen opgezonden worden: " IK ben in moeilijkheden o God help".

De HERE helpt onder andere omdat Hij nog werk voor deze man heeft. Maar de vis wordt nu geen zoutwatertaxi. Allesbehalve. De vis is een donkerdreigende bewegende gevangenis. Jona krijgt drie dagen en drie nachten eenzame opsluiting in een stikdonkere benauwde slijmerig vochtige stinkend levende gevangenis. Totdat... totdat hij schuld erkent en belijdt. Iets van de schuldbelijdenis vinden we al in vers 2. Het lijkt alsof Jona twee keer precies hetzelfde zegt maar dat is niet waar. De eerste keer zegt Jona:" HIJ heeft mijn gebed verhoord". In dit HIJ horen wij de afstand, iets van weezin. Onmiddellijk daarna wordt het: "U , HERE, hebt mij gehoord". Nu vindt hij de trouwe Verbondsgod terug.

Dan verandert alles. O, het water blijft koud en nat en de verdrinkingsdood blijft een nare werkelijkheid maar dat is nu niet het ergste. Het allerergste is de verhouding met God die door zijn zondige hardkoppigheid zo geschaad is. Als gelovige en vooral als profeet het wist Jona heel goed dat de HERE achter de matrozen en die storm stond, maar nu pas komt er het begin van een belijdenis. Het is een geweldige verandering die in Jona plaatsvond. Nu pas terwijl de druk van het zeewater daar in die grauwe diepte de levensadem uit zijn longen perste, nu begint hij te bidden en stelt hij zich vrijwillig voor het aangezicht van God. Hieruit leren we ook weer dat God ons soms zo hardhandig aanpakt om ons tot bezinning te rukken omdat wij wanneer we de volle vrijheid hebben, zo gemakkelijk van God wegdwalen. Het is dan zo dat juist wanneer God ons kwaad tuchtigt het de goede tijd is om tot Hem te bidden.

WERK IN DE KERK

Jona 2: 4 6

Lees Ef. 1

De ontrouwe profeet en als zodanig een zelfportret van ieder mens schreeuwt tot God uit doodsangst. Geen angst voor de dood, maar angst voor de geduchte God. Deze God die zo tegen hem gekeerd is, maakt hem doodsbang. Dit laat Jona dan zeggen:" ik ben weggestoten, verstoten

weg van Uw ogen". Het is dus niet maar net van God verlaten. Het is veel erger. Hij is met geweld van voor Gods ogen verwijderd. Dat dit enkel en alleen zijn eigen schuld was, wist Jona natuurlijk heel goed.

Toch kwam er snel een lichtstraaltje van hoop en kon hij zeggen: "toch zal ik weer Uw heilige tempel aanschouwen". Ziet u hoe de ontrouwe profeet nou plotseling zich helemaal bekeert? Hij vluchtte werkelijk waar zo ver en snel mogelijk van God weg, hij heeft in woord en daad gezegd: "ik wil de HERE nooit weer dienen". Zoals vandaag zo geweldig makkelijk en snel gezegd wordt: "ik bedank voor de kerk" want de kerk vraagt teveel van mij. De Kerk doet te veel wat Christus zegt: zij willen hebben dat ik met hart en ziel moet geloven en Christus gehoorzaam zijn. Maar dat past mij niet, dat botst met mijn persoonlijke vrijheid, het kost mij te veel. Ik sluit me liever bij een sekte aan, zij willen net een traantje of wat hebben en een gevoelvolle zielsopenbaring en komen niet met kerkelijke tucht en ondertussen kom ik glijdend en zingend de hemel in. Het is inderdaad zo dat het geloof van het hele spectrum Adventisten veel gemakkelijker zijn dan het Calvinisme. Zondagen zijn werkdagen want het kost inspanning om de Woordverkondiging te verstaan. Het mogen geen melk zijn die ook nog met waterige tranen gemengd wordt en dan in allerlei menselijke verhalen en getuigenissen en hallelujageroep aangeboden word, afgewisseld met de maat van vrolijke opzweepende orkestklanken. Dwarsdeur alle eeuwen was de synagoge en daarna de Kerk altijd het leerhuis. Daarin wordt uit het levende Woord geleerd, verkondigd. In de gereformeerde kerken van de reformatie werd specifiek de tweede eredienst als leerdienst ingesteld, waar specifiek uit de belijdenis geleerd wordt. Het kost inspanning, moeite en zweet om een belijdende christen te wezen. Natuurlijk is het niet heel populair om te moeten werken in de kerk en dit is dan ook wel één van de redenen waarom er in de calvinistische kerke geen getallengroei opvalt.

KIJK GELOVIG TERUG

Jona 2: 1 6

Lees Ps. 66

We zijn ondertussen nog bij Jona die nog zakt naar de diepte van de zee. In het eerste deel van het gebed gaat het er nog over. Terwijl hij in het water zakte, was de achtergrond de zekerheid van het sterven, de dood in de golven. Dat dit een zekerheid was zei Jona ook in de woorden: "de aarde heeft mij voor altijd gesloten". Toch was er nog een geloofsworsteling in Jona aan de gang en dat geeft altijd tegenstrijdigheden. Geloofsbeproeving is toch ook een innerlijke tegenstrijdigheid. Als mijn lichaam samen met de feiten zegt dat God tegen mij is en er geen hoop op vergeving is, dan wordt het geloof werkelijk op de proef gesteld.

Jona's redding was dat hij op het laatste ogenblik toch tot bekering kwam, volkomen omgekeerd was en zijn nood en ellende niet gezien had in de golven en in de dood maar in het feit dat hij door God verstoten was. En wat doet hij dan? Hij denkt aan alles dat hem gegronde hoop kan geven en dit is dan dat hij besneden was zoals wij gedoopt zijn, dat hij van kleins af God gediend en gekend had, dat hij de Schrift kende dit alles vat hij samen in het woord "tempel".

Wij moeten ook meer hetzelfde doen. Wanneer het voor ons lijkt alsof alle wegen naar God toe versperd zijn dan is het heel gezond om eraan te denken dat Hij ons al zolang geleden aangenomen heeft; dat Hij ons door veel tekens zijn genade bewezen heeft. Wij moeten onthouden dat Hij ons geroepen heeft door het Evangelie in de gemeenschap met Zijn Zoon die ons leven en zaligheid is en Hij bekrachtigt dit met doop en avondmaal. Als we aan al de rijkdom denken kunnen we door middel van het geloof ongelofelijk veel goedmaken.

Natuurlijk is er ontzettend veel nood en ellende en wij mogen die nooit bagatelliseren. Er is de ellende van werkloosheid en hongersnood, van verterende pijn, van vele tranen en geschreeuw om gerechtigheid en persoonlijk lijden. Toch is het allerverschrikkelijkste dat de mens zijn eigenlijke nood niet meer kent.

Het allerergste in alle pijn, wreedheid en doodsangst is om God tégen je te hebben. Dat wordt vandaag niet meer beseft. Mensen zijn doodsbang voor atoombommen, omgevingsbezoedeling, rassenonlusten maar niet bang voor God. Mensen zijn doodsbang voor kanker maar niet voor de HERE. Waarom niet?

Omdat de ware God ingeruild is voor een karikatuur stripverhaalkarakter die een soort Sinterklaas is met emotionele sentimentaliteit. Omdat de mensen aks Jona niet meer willen zien dat God mensen haat die uit hun werk en roeping vluchten. Dat God met Zijn oordeel komt over

hen die niet bereid zijn om als profeten, priesters en koningen hun geloofswerk te doen. Onze wereld stapelt Gods toorn over de ambtsverzaking op en op.

Dit alles maakt dit kleine Bijbelboek zo brandend actueel. Het laat ons het schrikwekkende oordeel van de HERE zien zodat u en ik er rekening mee kunnen houden. Zodat wij in ons ambtswerk als heel gewone maar gelovige mensen aan onze wereld deze nood zullen aanwijzen!

Een adembenemende opdracht ... maar het de HERE Here die ons voor dit dienstwerk roept én toerust. Daarvoor zijn wij verlost. Het is wonderlijk zoals Jona ook wonderbaarlijk verlost werd .

Voor ons is de verlossing nog veel wonderlijker Jezus Christus heeft dat op Golgota gedaan.

RNDOM BEKERING

Jona 2: 6b

Lees Joh. 3

Over bekering hoort men nogal dikwijls iets. Het wordt vandaag ook op allerlei andere manieren gesteld zoals: "heb jij de Here Jezus al aangenomen als je persoonlijke Zaligmaker?" of "ben je al wedergeboren" of "ben je al een WARE christen of gelovige?" alsof men ook een driekwart christen of éénderde gelovig kan zijn.

In het spraakgebruik over het Bijbelse begrip 'bekering' bestaat er een Babylonische spraakverwarring. Dat is ook geen wonder, want het Bijbelse begrip is vanuit zijn bepaalde betekenis in de Bijbel losgemaakt en nu gevuld met allerlei menselijke ideeën.

Als men dat doet dan valt alle aandacht op het bepaalde ogenblik van bekering die op een bepaald punt op uw levensweg gebeurt. Maar dat is een gevaarlijke houding. Als wij het mensenleven als een lijn zien, dan wordt het moment van bekering daarop aangeduid als een punt. Voor de meeste mensen die nu zo opgewonden zijn over bekeringsgeschiedenissen is het allerbelangrijkste nu dat ogenblik, dat punt van bekering. Toch schenkt de Schrift veel meer aandacht aan de hele levenslijn dan alleen aan dat ene punt op de levenslijn.

Bekering is een geweldig groot geestelijk wonder dat helemaal tegen de menselijke natuur ingaat. Bekering is om van de dood gered te worden en om teruggebracht te worden na het leven. Wij zien dit duidelijk bij Jona. Hij vluchtte van God af weg. En nu is het zo dat zolang ik van God af wegvlucht, ik mijzelf ook verlies. Dan ben ik ook op de vlucht van en voor mijzelf. Ik kan dan mijzelf eenvoudig niet wezen. Om tot mijzelf te komen en om naar de hemelse Vader te gaan, is iets wat onlosmakelijk bij elkaar hoort.

Bij Jona zien we bepaald geen opzienbarend bekeringspunt. Trouwens bij hoeveel van de duizenden gelovigen in de Bijbel zien we dat? Paulus is de grootste uitzondering maar NOOIT ging hij op een ziekelijke manier te keer over het punt en ogenblik van zijn bekering. Nooit heeft hij het als voorwaarde gesteld dat een gelovige moet weten wanneer de bekering ontvangen is. Het belangrijkste is eenvoudig dát bekering noodzakelijk is én dat vruchten ervan in een leven van dankbare dagelijkse bekering zichtbaar moet zijn. Het grieft mij dat er zaken zijn die ermee adverteren dat zij "aan de Here toegewijd zijn" maar het gebrek aan heel gewone ordentelijke dienst en waardenlevering druist in tegen de vrome praatjes.

Paulus eist niet van Timoteus dat hij een uur dag en datum bekering moet kunnen noemen, maar is dankbaar dat dit Timoteus bespaard is en dat hij van dat hij klein was de Here liefhad.

Nergens in de Bijbel zie ik mensen die als kinderen van God volmaakt zijn in geloof, hoop en liefde of volmaakt in de bekering zijn. Er is in het geloof niet alleen vooruitgang, er is dikwijls ook stilstand en zelfs achteruitgang. Jona is een duidelijk voorbeeld hiervan.

WAAROM GOD REDT

Jona 2: 6

Jes. 38: 9 22

Wie ben ik, zondig mens, om te kiezen tussen Jona's geloof en ongeloof door te zeggen "hier was het net angst wat ik hoor" en "daar hoor ik een beetje schuldbesef" en "hier bespeur ik een beetje bekering" en "daar is er nog onbekeerd zijn".

Een beginpunt was er al toen Jona zei "gooi mij in de woedende zee van Gods toorn ". En nu is er zijn gebed. Daarin hoor ik toch geloof o nee geen volmaakt geloof, net zomin als ikzelf al ooit

een volmaakt geloof gehad heb. Maar ik hoor geloof. Dat is niet het eindpunt van de bekering, het is net een wankel treden op de bekeringsweg, nog zo aan het begin.

Evenmin als u en ik beleeft Jona alles met God in een gebed. God is niet zo snel en gemakkelijk "klaar" met de mens. Hij is met geen mens op aarde ooit "klaar". Laat ons toch alstublieft eerder ernst maken met het feit dat er iets van de waarachtige bekering bij ons gevonden wordt als met de onvruchtbare en moordende vraag over wanneer onze bekering begonnen is.

Tot in het oneindige kan ik met mijzelf en met anderen spreken en praten over schuldbesef en berouw en gebed en boete en geloof en bekering en .. maar de slotsom moet altijd toch wezen: ik geloof in een God van genade. Hoe ik mijn geestelijke leven ook toets, ontleed en weeg dit is alle zekerheid die ik overhoud. Achter alles in mijn leven kan ik vraagtekens zetten, maar achter de genadige trouw van mijn God net uitroeptekens.

Jona moest dat ook doen toen hij zo plotseling onverwacht door deze vis gered werd. Tot vers 6 van zijn gebed was hij er zeker van dat hij zou sterven, ja al in de dood en hel gekomen was. Maar, hoe ironisch, zelfs in dood en hel is er geen ontvluchten van de Here mogelijk. Ook in de diepste dieptes is God Heer en Meester. De profeet moest zelf door de diepste diepte heengaan om dit te ontdekken.

En dan plotseling: "maar U HERE MIJN God hebt mijn leven uit de kuil van het dodenrijk gered". De HERE redt hem uit het verstikkende water door de vis. Al is hij nu ook in de ingewanden van het zeemonster, hij kan tenminste weer ademen. De vis is voor hem het bewijs dat de HERE nog zijn God is, de trouwe Verbondsgod die luistert naar het geroep van Zijn kinderen: "toen ik wilde vergaan, heb ik aan de HERE gedacht en mijn gebed het is bij U gekomen, in Uw heilige tempel".

Wonderlijk en toch zo moeilijk te aanvaarden deze "genade alleen". Gered uit Gods vrije welbehagen, uit genade alleen zonder dat ik het allerminste kan doen om die te verdienen. God redt hen die zichzelf niet kunnen redden. Waarom? Omdat de Grote Jona die Zijn drie dagen en nachten in het graf vergeleek met Jona's verblijf in de vis, volkomen betaald heeft voor Jona en u en mijn zonden van ambtsweigeren en zo vele andere zonden.

OMSTREDEN DANKBAARHEID

Jona 2: 7 9

Lees Ps 73

Jona die nog maar aan het begin van zijn bekeringsweg is, beseft dat een waar geloof als vrucht ook waarachtige dankbaarheid voortbrengt. Daarom belijdt hij in zijn gebed het offer van zijn dankbaarheid. Hij doet dat echter op een bijzondere manier zodat verschillende Schriftverklaarders woedend worden en zeggen dat Jona nog niets geleerd heeft en een onbarmhartig hooghartig mens bleef, iemand die zichzelf verheft boven de mensen die een ander godsdienst aanhangen. Vooral zich dan verheft boven de arme geteisterde matrozen die hun geloof veel beter uitleefden dan de joodse profeet.

Maar wat heeft Jona dan gezegd wat zo veel bitterheid veroorzaakte?: "Zij die op nutteloze afgoden vertrouwen, verlaten Hem die liefde aan hen betoont". Door dit te zeggen steekt Jona de matrozen niet in de rug. Hij denkt niet eens aan hen of aan andere mensen, hij praat net over zichzelf. Toen hij zijn eigen hoofd volgde, gaf hij aan nutteloze afgoden zijn vertrouwen. Want ook al mijn eigen gedachten en de heilige vaste overtuigingen die zo wonderlijk en stevig lijken zijn nutteloze afgoden zegt Calvijn. Jona heeft dit dan zo gruwelijk ondervonden. Hij heeft de HERE losgelaten en zijn eigen hoofd gevolgd en bijna zijn hoofd verloren in de verdoemenis! Ieder die God loslaat verliest Zijn goedertierenheid en liefdevolle verbondstrouw die van de dood redt.

Daarom zegt Jona verder:" terwijl ik een loflied zing, wil ik aan U een offer brengen; wat ik beloofd heb zal ik doen: Hulp kom net van de HERE!"

Jona weet nu dat God alleen gezocht kan worden in gehoorzaamheid en geloof. Hij weet dat zelfs hij die een profeet is zo gemakkelijk door bijgelovige eigen uitvindingen verleid kan worden. Daarom wijst hij op het gevaar van de zelfgemaakte nutteloze afgoden én wekt hij zichzelf op tot het doen van dankbaarheidswerken die uit het geloof voortvloeien. Hij geeft zichzelf weer van top tot teen aan de HERE en wil Hem dienen als zijn Redder en zijn God.

REDDING ALLEEN VAN DE HERE

Jona 2: 9

Lees 1 Kor 15

Onmiddellijk lezen we: " Toe beval de HERE de vis, en hij spuwde Jona op het vasteland uit".

Dit was ook Gods antwoord op Jona's belijdenis : " hulp kom alleen van de HERE ... ". Er is ontzettend veel ellende in de wereld. Er is zo veel verdriet en rouw en hartzeer dat ons als gelovigen dikwijls verstomd staan, ja met een mond vol tanden als de ongelovigen tegen ons zeggen: nu toe nu en waar is de God van liefde van jullie die al deze helse ellende toelaat ?... Dan gebeurt het dat veel christenen zenuwachtig rondscharrelen en God proberen te verdedigen door te zeggen dat God de ellende niet laat komen, maar dat die het werk van Satan is. Natuurlijk zit daar iets in. De terroristen die moorddadig optreden worden door Satan beheerst en zo beheerst Satan allen die duivels leed veroorzaken. Maar daarmee is niet alles gezegd. God brengt ook leed en ellende en het kwaad zoals we lezen in Amos 3: 6 "Zal er een ramp over een stad komen als de Here die niet gebracht heeft? " Daarboven laat God toe wat Satan doet. Waarom? Een van de redenen is dat Hij het niet toelaat dat de mens van Hem af wegloupt. Daarom stuurt Hij hartverscheurend hartzeer maar Hij doet dat in zijn goedertierenheid om de wereld zover te krijgen dat Hij weer opgezocht wordt en er weer geleefd wordt in zijn ambtsdienst. Achter al het verdriet ligt Gods liefde die wil REDDEN! Als we dit toch maar willen zien en op onze knieën willen gaan, dan is de redding veel dichterbij. De Grote Jona, Jezus Christus is het levende bewijs: alle redding komt alleen van de HERE af. Het is onze taak, onze ambtsplicht om deze boodschap uit te dragen. De redding ligt helder en goed in Jezus die Christus en Hij als Gekruisigde. Wij moeten dat in het Ninevé van vandaag, in de wereld zeggen. Moeilijk zwaar werk? Ja, maar uw Redder God belooft u al zijn hulp door het werk van de Heilige Geest. Hij heeft ons uit de grootste nood gered, zelfs uit de dood door Jezus Christus. En toen is het Pasen geworden door Zijn kracht zijn wij opgewekt tot een nieuw leven. Een Nieuw leven met Zijn kracht. Dat is genoeg voor elke dag. Genoeg om dankbaarheidswerken voort te brengen.

GOD IS HEERSER

Jona 2: 10

Lees Jes 44 : 6 23

De genade én macht van God zijn iets die een mens altijd weer verstommen. Dé God die alleen spreekt en alles gebeurt. Hij beveelt net en het geschied. Zo kon de grote vis op Gods bevel Jona niet als voedsel verteren, het hele natuurlijke proces is in dat grote dier door God lamgelegd, drie dagen lang is hete spijsverteringstelsel gestopt. De grote vis is zelfs door de wil van God uit de diepzee uit koers gegaan na het land om de ontrouwe profeet zonder ceremonie op het strand uit te spuwen. De vis die een dienstknecht van de dood was, wordt nu een dienstknecht van het leven.

De profeet had zich in zijn vlucht voor God aan de dood en de hel overgegeven. Maar zelfs zijn vlucht in dood en hel was een mislukking. Zelfs in de aller diepste donkere diepte is God Heer en Meester. Dit neemt niet weg dat de profeet wel door de diepste dieptes moest gaan.

Op die weg vindt hij niet de zo begeerde vrijheid volgens eigen smaak de vrijheid die alsmaar meer mensen zoeken in de dood door zelfmoord om toch verlost te worden van alles wat plaagt. Jona wordt door God vastgehouden en neergezet op de weg naar God en zijn roeping. Jona komt terug op het beginpunt als het "uitbraaksel van de hel" (Kohlbrugge).

Hieruit putten wij geweldig veel troost, want wij leren om op God te vertrouwen, de God voor wiens macht de dood en het leven geen verschil maken. Hij blijft tot in de donkerste diepten bij Zijn kinderen. Geweldig troostvol is ook het feit dat Hij zo'n onmenselijk groot geduld met Zijn kinderen heeft.

Ondanks Jona's getreuzel en weerbarstigheid komt er geen woord van verwijt meer over de lippen van de HERE zijn God. Dat wat gebeurd was, was genoeg van een preek voor de profeet die zelf niet wilde preken.

Jona ontvangt weer een "beroep". De mens kan proberen om met alles wat hij heeft Gods plannen te dwarsbomen maar zal dit nooit realiseren. Ons spreekwoord zegt wie het laatst lacht, lacht het beste. Zo lacht God ook, soms in Zijn vuistje, soms keihard schaterlachend zoals in Psalm 2.

'n DERTIENDE WONDER

Jona 3: 1

Lees Joh 21

Ondanks de omweg die Jona door zijn opstandigheid gevolgd had, zet God hem weer op het startpunt van zijn roepingsweg. We lezen: "het Woord van de HERE kwam een tweede keer tot Jona". ait geeft jr eigenlijk kippenvet! Nauwelijks ligt Jona op het natte zand of de HERE kom al weer maar zonder stapels verwijten want Hij kwam hem vergeven. Vers na vers zien we het bovenmenselijke optreden van de HERE in dit kleine boekje met zijn 48 verzen en 12 wonderen waarover alle Bijbelcritici hun nek breken. Als alle wonderen dan geteld moeten worden dan is een dertiende wel de genade en het geduld van de HERE met Jona, ons evenbeeld.

Uit het herstel in zijn ambt is het heel duidelijk dat de HERE hem vergeven heeft. En als er vergeving is dan is alles onmiddellijk goed, absoluut goed. Zo is uw God. Hij heeft er geen problemen mee.

Wij zijn het die problemen met vergeving hebben. Wij sukkelen met allerlei redeneringen: "Zou de HERE mij nu echt vergeven hebben voor al mijn grote zonden?" Vooral bij onze hardnekkige zonden plaagt dit ons veel. Hoe vrijgevig is de HERE met vergeving. Door Jona's lamzakkigheid zijn we nu al bij hoofdstuk 3 en er is nog niets van zijn roepingsvervulling terechtgekomen. Men zou toch zeggen dat de HERE nou veel beter iemand anders zou kunnen nemen. Maar dat gebeurt niet. Hij grijpt juist de onwillige weigeraar bij zijn nek en brengt hem op zijn knieën en vergeeft hem dan zo volkomen dat Hij hem dezelfde opdracht weer geeft. De HERE werkt heel anders dan wij wie van ons zou er ooit over dromen om zo'n Jona weer met een opdracht te vertrouwen?

De HERE zegt: "maak je gereed, ga naar de grote stad Ninevé ..." Weer Ninevé. Dat wordt nu weer niet alleen letterlijk geografisch bedoeld, maar ook verbonden met Genesis 10. Nineve is de stad van Nimrod, de eerste leider van het verzet tegen de HERE na de zondvloed. Nineve is het brandpunt van de antichristelijke wereldmacht, de zetel van de antichrist. Dan staat Nineve ook nog gereed om Gods volk te vernietigen. Net 60 jaar later wordt het Tienstammenrijk door

Nineve in ballingschap weggevoerd en Jerusalem bedreigd. Nineve betekent dus niets minder dan een rechtstreekse bedreiging van Gods verlossingswerk.

Toch stuurt de HERE Jona weer naar Nineve met de opdracht: "verkondig daar de boodschap die Ik u zal geven".

Nu zien we toch een verschil met de eerste opdracht. De eerste keer gaf de HERE de REDEN waarom Jona naar Nineve moest gaan: "want hun boosheid is opgestegen voor Mijn aangezicht". De slechte naam en gruwelen van Nineve zijn tot zelfs de hemel gereikt, hebben Gods grens bereikt. De stad is rijp geworden voor het oordeel. Jona moest dit aan de inwoners gaan vertellen.

Maar nu, nu Jona voor de tweede keer het bevel ontving, nu zwijgt de HERE over de reden. Zou een reden zijn om Jona en de Jona van vandaag te laten beseffen dat de gelovigen op zichzelf net zo slecht zijn als de ongelovigen, net zo zondig? De HERE zegt niet "waarom" Jona moest gaan, maar HOE Jona moest gaan: "met de boodschap die Ik u zal zeggen".

VERSCHIL IN PROFETISCHE OPDRACHT

Jona 3: 2

Lees Jes 6

Zowel het ambt als de boodschap rust op het Goddelijke bevel. Een profeet moet zichzelf uitschakelen, wegcijferen. Een profeet zoekt niet zichzelf, maar de HERE. Hij komt niet met zijn eigen woorden of gedachten maar met Gods Woord. Hij moet bereid zijn om de mond van de HERE te zijn. Dat KLINKT gemakkelijk genoeg laat ons echter kijken naar wat het in de praktijk betekent. Jona wist dat er nog werkelijk niets veranderd was aan de mogelijkheid dat de inwoners van Ninevé tot bekering zouden komen. Eigenlijk was de verandering daarin gekomen dat Jona nu aan zijn eigen lijf ondervonden het dat God bovenmenselijk genadig is. Er hoeft bij hem geen zweempje twijfel te zijn over het FEIT DAT God Ninevé zal sparen als er bekering komt op de boodschap van de rechtvaardige maar ook barmhartige en genadige God. Tegenover Ninevé koesterde Jona een geweldig grondige haat, die een gezonde Bijbelse basis had, net zoals wij het goddeloze communisme of nationaalsocialisme gelovig moeten haten.

Hoor wat de profeet Nahum zegt en denk dan ook maar hoe graag Jona zoals Nahum zou willen profeteren: " De Here is een God die Zich wreekt op Zijn tegenstanders, Hij laat geen schuldige ongestraft.. Ik treed tegen jou op, Ninevé, zegt de Here de Almachtige." Nahum 2: 12 13.

Ninevé was een goddeloze en onmenselijk wrede stad die gebouwd was op bloed en tranen van andere volken. Sefanja moest profeteren: " De Here maakt een einde aan Assyrië. Hij maakt Ninevé een stad zonder inwoners ... 'n rustplaats voor dieren". Sef. 2

Wanneer een volk in rassenwaan en nationale zelfverblindings zegt: "Er is niemand zoals ik!" dan betekent dit massamoord op de nakomelingen van Juda of Cham of wie ook al en op het eind zelfmoord voor dat volk zelf onder de straffende hand van onze God. Wij zien dit telkens in de geschiedenis. Als we eerlijk zijn, dan spreekt dit ons ook zoals Jona heel sterk aan om zo'n preek tegen ons aardsvijanden te houden zoals Nahum en Sefanja konden doen.

De twee collega's van Jona konden dat heerlijk veilig thuis profeteren en al de medeburgers wonderlijk opbeuren en laten genieten van het vooruitzicht op het aanschouwelijke einde van de wrede vernietiger van alle leven en levensvreugde. Aan Jona was dat niet beschoren. Hij moest heel eenvoudig doen wat hem door God opgedragen was. Hij moest net en alleen luisteren naar dat wat God hem zou zeggen om te preken. Volkomen onafhankelijk van dat wat de mensen ervan zouden denken, wat de publieke mening zou wezen, wat koning Jerobeams mening zou wezen en hoe het paste bij nationale en politieke oogmerken en gevoelens. Net zomin kon hij vragen naar de reactie van de koning van Ninevé. Voor een profeet is er net één gezag, één zekerheid over dat wat hij mag zeggen:" Alleen wat de HERE tegen hem zegt". Hij moet de boodschap van God overdragen ongeacht de goedkeuring of afkeuring van mensen.

De opdracht aan Jona is dan ook een beroep op Jona om te gehoorzamen. Een beroep dat ook voortdurend tot ons komt. Als wij er serieus en eerlijk over denken dan beseffen we hoe dikwijls wij ook zoals Jona op de vlucht geslagen zijn. Hoe moeilijk is het toch om eerlijk in het leven te zijn, eerlijk je roeping uit te leven. Om voor je overtuiging uit te komen.

DE STAD EEN POEL VAN ZONDE?

Jona 3: 3

Lees Op 21: 9 22: 5

Wij lezen met een zucht van verlichting : "toen maakt Jona zich gereed en ging naar Ninevé zoals de HERE hem bevolen had".. Maar de verlichting die wij voelen is hopeloos verkeerd leren de Bijbelcritici ons. Wij zijn veel te naïef, wij moeten heel kritisch naar Jona's optreden kijken en dan zullen we zien dat hij maar net uiterlijk formeel gehoorzaam is. Hij gaat alleen omdat hij geen andere keuze heeft want hij kan toch niet vluchten. Hij gaat zonder enthousiasme alleen omdat hij moet en niet omdat hij wil. Gehoorzaam maar wel onwillig.

Kan men dat echter allemaal uit de tekstwoorden halen? Ik lees eerder het tegenovergestelde. Hij ging dan "zoals de HERE hem bevolen had". Hij doet gewillig wat de HERE zegt zelfs om naar het verschrikkelijke Ninevé te gaan, een stad zwanger van goddeloosheid. Wij moeten hiervan niet weinig denken. Het is heel gemakkelijk om in een rustige veilige studeerkamer in de "beschaafde" Westerse "eerste wereld" je wijsheid kritisch uit te stallen maar deze ososlim critici zijn lichtjaren van de werkelijkheid verwijderd. Nineve was het allermooiste uitstalvenster van Satans werk in de hele wijde wereld. We lezen toch: " Nineve was een heel grote stad: het koste drie dagen gevat om er door te gaan". Letterlijk staat er echter: "Nineve was een heel grote stad VAN GOD".

Eigenaardig deze woorden " van God". Daardoor worden twee dingen gezegd. In het Hebreeuws wordt daarmee een climax uitgedrukt. Die "van God" betekent dan dat de grootheid van Ninevé iets afgodisch in zich heeft. De stad was duivels goddeloos geworden en wedijverde eigenlijk met de God van de hemel door zelf god te willen zijn. Precies dus hetzelfde wat Sefanja zei.

De tweede betekenis is echter dat wij maar niet te snel moeten praten over de steden als poelen van ongerechtigheid. Natuurlijk is dit ook een aspect van de stad zoals het een aspect van het dorpse en plattelandse leven is. Hoogstens zijn de remmende factoren op het platteland een beetje groter en sterker dan in de meer onpersoonlijke stad maar de mens in stad of dorp is eender in zonde en bederf. Wij hebben niet het recht om de stad als stad een poel van zonde en ongerechtigheid te noemen, God is ook daar Koning en Hij handhaaft Zijn gezag ook in de stad en de stadscultuur.

In de kerkelijke vergaderingen wordt nogal gemakkelijk van het "stadsprobleem" gesproken maar, met alle eerbied, Gods stadsprobleem is hoe om deze duizenden die naar Zijn beeld

geschapen zijn te bereiken en op te roepen tot bekering en geloof. De klemmende vraag is of er van ons als kerkmensen ooit een navolgenswaardig getuigenis uitgaat.

Met kritiek kunnen de tekstverzen zo ontleed worden dat alle leven eruit komt en dat van Jona net niets overblijft. Onze taak is wel om heel kritisch te zijn, om de kranen van kritiek open te draaien op onszelf! Om in de spiegel van het Woord ons te beoordelen, te wegen.

De belangrijke vraag is of wij bereid zijn om in onze leefwereld die veel meer godsdienstvrijheid en veiligheid dan Ninevé vanouds kent, tégen de hele tijdgeest in en tegen de openbare mening in toch ons ambt profetisch, priesterlijk en koninklijk uit te leven?

EEN ÉÉN-ZINNIGE PREEK

Jona 3: 3

Lees 2 Tim 4: 1 5

" Nog maar veertig dagen en Nineve wordt verwoest".

" Nog maar veertig dagen en Nineve wordt verwoest ".

" Nog maar veertig dagen en Zuid Afrika wordt verwoest " en de verkondiger van deze onheilsboodschap is een vreemdeling met een buitenlands accent en eigenaardige eenvoudige kleren en duidelijk een aanhanger van een vreemde godsdienst. Hoe zou onze reactie wezen? Ach wat niemand hoeft zich daarover te verwonderen... Hel en verdoemenis preken zijn al lang uit de kerkelijke mode. Daarboven verwerpen wij vreemde godsdiensten uiteraard volmondig.

Jona was volgens moderne maatstaven maar een onheilsprediker. Als een onheilsbrenger van ouds gaat staat hij op en zegt keer op keer maar het ene zinnetje waarin geen troost of bemoediging doorklinkt.

"Ee hopeloze prediker met een hopeloos eenzijdige preek. Er is geen genadeverkondiging en daarom zakt hij voor de preektoets hopeloos.

Intussen wordt gemakkelijk vergeten dat Jona gewillig zijn opdracht uitvoert door precies te zeggen wat de Here hem laat zeggen. Hij laat zich helemaal niet van streek brengen door de boodschap te verzachten geen versuikerde pil geval. Hij voerde gewillig en gehoorzaam zijn

roeping onmiddellijk uit en begon om de stad in te gaan. Mooi schetst Calvijn dit: als er bij Jona nog enige vrees was, dan zou hij het wereldwonder van een stad eerst bezichtigd hebben zoals bange en besluiteloze mensen doen en de gezindheid van de mensen proberen te peilen om dan te besluiten op welke manier opgetreden moest worden, wat het gemakkelijkste en veiligste zou zijn.

Maar in Jona is een totale ommekeer gekomen. Hij die eerst zo ver mogelijk van zijn roeping wild wegkomen, gunt zichzelf nu niet eens de gelegenheid om een ogenblik tot rust te komen na de reis. Hij begint onmiddellijk te preken en bewijst daarmee dat hij gekomen is met de bedoeling om God te gehoorzamen.

Het is opvallend dat Jona in heel eenvoudige taal schetst dat hij daar gekomen en onmiddellijk aan het werk gegaan is. In deze paar gewone woorden ligt echter veel meer kracht dan in de glansrijke woordenpraal van redenaars.

Vol geloofsmoed is de onbekende profeet uit het verachte landje van de Joden de stad ingegaan en riep de onheilsboodschap over de machtigste wereldstad uit. Uitgeroepen! Niet fluisterend verteld, maar keihard uitgeroepen met al de Oosterse schrilleid die bij zon vlijmscherpe oordeelaankondiging past.

Op grond van Schriftgronden (Jes. 36; 2 Kon 18) aanvaarden wij dat Jona de taal van de Assyriërs sprak de Bijbelcritici vinden dit onbelangrijk want zij zeggen:" in alle sprookjes die wij kennen, wordt het als vanzelfsprekend aanvaardt dat mensen of mensen en dieren elkaar verstaan"...

EEN PREEK ALS ALARMKREET

Jona 3: 4

Lees Hebr 4: 1 13 Luk 11: 29 32

De hele preek bestond uit het:" Nog maar veertig dagen en Nineve wordt verwoest"! Een preek die net uit een alarmkreet bestond. Dat is toch een aspect dat in een preek thuishoort. Gods Woord wordt wel vergeleken met zachte dauw, met helende balsem , met licht dat de duisternis verdrijft maar ook met een tweesnijdend zwaard en een hamer. Een Zwaard dat snijdt en een

hamer die steenharde rots verplettert. Natuurlijk is het voor de prediker gemakkelijker om het Woord als dauw of balsem te hanteren. Maar de opdracht van God is: " Zeg tegen de rechtvaardigen: met hen zal het goed gaan maar ellende wacht de goddelozen.." (Jes. 3: 10). Ook voor de goddeloze schuldige die in de kerk zit, de vrome schuldige... Daarom is het zo noodzakelijk dat de alarmkreet in de kerk gehoord wordt: " Nog maar ... dagen en dan zal uw levenshuis verwoest worden" de termijn kent niemand en dat doet ook niet ter zake. Wat ertoe doet is dat uw levenshuis omvergeworpen gaat worden en wat dan..?

Dit soort alarmkreten is in de kerk uit de mode geraakt en worden eigenlijk als methodes van de sektes en gevoelsdweepers gezien. De Hebreeënschrijver noemt het Woord van God levend en krachtig. Het is scherper dan enig zwaard met twee snijkanten en dringt door zelfs tot de scheiding van ziel en geest, van gewrichten en merg. Het beoordeelt de bedoelingen en gedachten van het hart (4:12e.v.) Oordeelspreken leggen we naast ons neer of ons sturen die heel vrijgevig door naar onze buurman of buurvrouw in de kerkbank die de vermaning meer nodig heeft dan ikzelf. Wij eigenen ons de mooiste beloften die in de preken aangeboden worden toe, maar de preek als geheel nemen we zonder verplichting net op zich met natuurlijk de oprechte terugzending. Wij zijn meesters geworden in de kunst van ontwijking van situaties waarin we een geestelijke keuze moeten maken.

Zo zijn we tevreden met een aanpasbaar makkelijk geloof dat, afgezien van de kerkelijke bijdrage goedkoop is. Goedkoop om te aanvaarden en goedkoop om af te wijzen. Zodra er over kerkelijke tucht gesproken wordt, hoor je het dreigement van "onttrekking".

Uit reactie tegen de eenzijdige over beklemtoning van de hel door de Roomse kerk en van de hel en de wederkomst door verschillende sektes, worden beiden te gemakkelijk onderbelicht. Wij belijden nog elke zondag ons geloof in de wederkomst van Christus " om te OORDELEN de levenden en de doden".... en daarbij blijft het. Als wij Christus' gelijkenissen lezen horen we dat Hij zijn hoorders goed bang gemaakt heeft met het oordeel van God.

De Woordverkondiging moet ons ook in een hoek zetten waardoor we verplicht worden om "ja" of "nee" te zeggen. In beide gevallen gebeurt er iets in ons hart dat onze verhouding met God raakt. Iets dat het hart van mijn bestaan raakt voor vandaag en de eeuwigheid. Per slot van rekening durven we te belijden dat het hemelrijk door de prediking van het heilig evangelie geopend en gesloten wordt (Heid. Cat. zond. 31). De beloften die in de Woordverkondiging

gegeven worden en de dreigementen die erin weerklinken, zijn een voorsmaak van het grote Oordeel. Zo belijden wij: " volgens dit getuigenis van het evangelie zal God oordelen in dit leven zowel als in het toekomstige".

EEN OORDEELSPREEK TOCH GEEN VERDOEMENISPREEK

Jona 3: 4

Lees Hebr. 12

Als er in de prediking angstvallig over de hel gezwegen wordt, dan wordt de hemel een vanzelfsprekende en kleurloze aangelegenheid. Als bedreigingen niet meer uitgesproken mogen worden omdat die schijnbaar bij het Oude Testament horen en botsen met het stroperige lieve Jezus idee, dan worden de beloften flauw, leeg en nietszeggend. Ze sussen de geliefde gemeente heerlijk in slaap.

Het Evangelie van genade krijgt alleen diepte, kleur, klank, dringendheid en actualiteit als we het zien zoals onze belijdenis als: Ellendekennis, Verlossingskennis Dankbaarheid. Geloof zonder bekering sust ons in slaap. Bekering zonder geloof drijft ons tot wanhoop. Wat verkondigt mag worden is alleen de Bijbelse boodschap die alle eeuwen hetzelfde eist: geloof én bekering. Luther heeft dit gedaan. Hij beschreef in felle kleuren de angsten van de hel. Vandaag wordt gezegd dat hij daarin een kind van zijn tijd was. Maar wij zijn kinderen van onze tijd en hebben de hel eigenlijk alleen nog voor krachtwoorden en vloeken gereserveerd.

In onze tijd viere troostrijke genadepreken hoogtij. Wij horen over radio en televisie dat God aan ons volk beloften geeft en ons al bewaren... In een hit werd onlangs gezongen dat de geliefde van de grens zal terugkeren want het gebed van de zangeres bewaart hem.. Dit klinkt mooi vroom maar is heidens bijgeloof dat van gebeden en verlangens tovergoed maakt. Wij mogen niet teruggrijpen naar Gods beloften die Hij eeuwen geleden in bepaalde omstandigheden gegeven heeft en we mogen ook niet vooruitgrijpen naat Gods beloften voor de Nieuwe Hemel en Nieuwe Aarde.

Ons kinderlijke geloof bouwt op honderd procent genadeprediking die juist zinvol is omdat die gebaseerd is op honderd procent oordeelprediking. De Heilige Schrift is heerlijk radicaal naar beide kanten: oordeel én vrijspraak!

Hoe meer onze ogen wagenwijd gepend worden voor onze schuld, hoe meer leren we om te jubelen over de onbegrijpelijk grote genade.

Intussen dreunt Jona's een zinnige eenzijdige grimmige oordeelspreek voortduren door Ninevé's straten. Er ZIJN situaties waarin God ons opdraagt om mensen gezond bang te maken. Want het gevaar is er altijd dat we de genade ontijdig en de troost te vroeg brengen, zoals wanneer mensen nog véér van een schulderkenning af zijn. Het gevaar is dat Gods oordeel krachteloos gemaakt wordt door genadewoorden die gerustheid geven, i.p.v. verslagenheid.

Oordeelprediking door Jona maar toch is het geen verdoemenispreek. Het is niet : "NA veertig dagen wordt Nineve verwoest.. Maar : " NOG veertig dagen dan.... NOG dus Nineve krijgt nog veertig dagen lang tijd. Het oordeelswoord is ook genadewoord. Door zijn korthed heel ernstig en dringend. Dat God Jona laat preken zoals hij preekt, is een wonder van genade! Het is geen aangename boodschap. Laat ons maar leren om het Woord van God eenvoudig na te spreken. Het is niet aangenaam om te zeggen dat God Zich geweldig vertoornt, ja kwaad maakt over de zonde van de wereld en dat Hij daarom de wereld gaat verwoesten. Dit klinkt verschrikkelijk! Of.. toch niet zo erg? Nee wat, het klinkt nog helemaal niet zo erg dan wanneer wij horen dat God niet voor de wereld, maar over MIJN zonde geweldig kwaad is en dat Hij MIJN levenshuis verwoest! als.. IK niet daadwerkelijk tot bekering kom.

EEN ONGELOFELIJK GELOOF

Jona 3: 5

Lees Jer. 36: 1 24

" God slaat met een kromme stok recht slagen." De waarheid van deze oude uitdrukking zien we bij Jona. Geen mens zou hem een kans gegeven hebben dat hij een succes van zijn opdracht kon maken. Alles telde tegen zijn mogelijk succes. Zijn instelling was allesbehalve positief. Tegen

wil en dank is hij nu in Nineve, beruchte wereldstad, vervloekte verblijfplaats van de nationale vijanden. O, hoe zegt Jona's bruisende nationalistische bloed: "Ik wens u een enkele reis naar de donkerste onderwereld toe, jullie gehate en vervloekte vijanden van mijn volk. "Jammer genoeg kon hij niet tegen God op en is hij nu hier om Gods opdracht uit te voeren: om Gods Woord te verkondigen. Het tweede negatieve punt was de afgrijselijke inhoud van zijn preek. Net zo negatief en koud als Jona's instelling:" Nog maar veertig dagen en Nineve wordt verwoest!"

Denkt u nu in dat een Indiër Moslim met een soortgelijke boodschap bij ons zou komen. Zijn godsdienst verschilt hemelsbreed van ons geloof, zijn aard als zakenman in het grootste deel van ons land, zijn gewoontes, zijn uiterlijk, alles verschilt van ons. Dit is ongeveer zoals de Ninevieten Jona gezien zouden hebben.... En dan komt zo'n eigenaardige vreemdeling die sceptisch bekeken wordt, met een boodschap die zomaar gek is... wat verbeeldt hij zich? Het oude joodje heeft zeker niet al zijn varkens onrein of niet! Boodschap en boodschapper waren onsympathiek, niet welkom, ongewenst " weg met hem " det is wat ieder normaal mens kon verwachten.

Ongelofelijk groot is het wonder van bekering. Nineve luistert en aanvaardt!

Dat slaat ons met stomheid. Welke beschaming voor ons als kerkleden. Luther zegt dat Nineve onvergelykbaar beter dan Jeruzalem, de kerk!, was. In Jeruzalem werd duizenden jaren gepreekt en gepreekt van vroeg tot laat en het resultaat? " Jeruzalem, Jeruzalem! U die de profeten doodt en de boodschappers stenigt die naar u gestuurd zijn, hoe dikwijls wilde Ik uw kinderen verzamelen zoals een hen haar kuikens onder haar vlerken verzamelt, maar u wilde niet! Mt 23: 37. Jona, onsympathiek en een grote mond zoals hij was, wordt niet gedood door Nineve. Wij lezen eenvoudig: de mensen van Nineve geloofden in God ondanks het feit dat Jona nogal een ongeloofwaardige verschijning was. Ze verlangden niet eens een teken, een bewijs dat hij werkelijk door God gestuurd was en geen spion was want per slot van rekening was hij de paleiskapelaan van koning Jerobeam. De Ninevieten geloven in God zonder zelfs een teken te vragen.

Het is dan ook geen wonder dat Jezus aan de Schriftgeleerden en Farizeeërs die een teken eisten, de mannen van Nineve als voorbeeld stelt en zelfs in het laatste oordeel laat optreden en de kerkleiders veroordeelt vanwege hun ongeloof.(Mt 12:38)

De inwoners van Nineve geloofden na een korte preek zonder enig teken de kerkelijke leiders hadden al veel preken van Jezus gehoord en veel tekens gezien maar ze weigeren om te geloven.

Jona had als heel gebrekkige boodschapper het oordeel van God gebracht. Jezus heeft als volmaakte God en mens het volle heil gebracht. Hoe is het mogelijk dat de Ninevieten Jona geloofden? Hoe is het mogelijk dat de Joden Christus niet geloofden....en wij??

UITERLIJKE EN INNERLIJKE BEKERING

Jona 3: 4 9

Lees Jer. 36: 1 24

De inwoners van Nineve geloven zo werkelijk dat ze tot bekering komen. Ze maken het geloof ook tot daden: er wordt besloten om te vasten. Groot en klein trokken rouwkleren aan. Het wordt een algehele volksbeweging en een heel bijzondere atmosfeer neemt bezit van de stadsbewoners, een verslagenheid alsof de verwoesting al begonnen is. Er gebeurt nog meer. De boodschap wordt ook door de koning gehoord, de dictator die de macht over dood en leven heeft. Dan gebeurt er weer iets wonderlijks. Hij zegt niet tegen het gewone volk: "Mensen, laat je toch niet door zo'n sensatiezoeker, zo'n opstoker op hol jagen. Blijf kalm, uw koning en zijn ministers zullen vergaderen en vergaderen en de zaak oplossen of dood laten lopen". Nee, hij staat op van zijn troon, trekt zijn koninklijke kleren uit en trekt lelijke harde stekelige rouwkleren aan en gaat weer zitten. Niet op de troon, maar op een ashoop. Wat een geweldige verandering. Van de troon in de as. In de plaats van koninklijke kleren een zak! De koning doet dat wat hij niet eens van zijn onderdanen verwacht, hij vernedert zich totaal! Dit doet de koning van Nineve, de heiden. Maar een koning Jojakim in Jeruzalem en zijn ambtenaren denken er niet eens over om tot bekering te komen, maar verbranden het Woord van de HERE en storen zich niet aan Hem.

De koning van Nineve laat de volksbeweging niet koelen en een natuurlijke dood sterven, maar hij laat het ook niet in een levensgevaarlijke paniek veranderen. Samen met zijn ministers geeft hij de goede leiding. Hij stuurde onmiddellijk zijn herauten uit met de proclamatie dat mens en dier, grootvee en kleinvee aan niets mogen proeven, dat ze niets mogen eten en geen water mogen drinken. Mens en dier moeten rouwkleren dragen en de mensen moeten serieus tot God

roepen en zich van hun verkeerde daden bekeren en berouw hebben over het geweld dat ze gepleegd hebben.

Door het bevel van de koning krijgt dat wat als een volksbeweging begonnen is, geweldig grote diepte. De mensen vertellen elkaar niet meer alleen wat het dreigende onheil is, maar ook wat de oorzaak is, wat de wortel van het kwaad is én wat gedaan moet worden. Bij de uiterlijke boetedoening moet de innerlijke bekering komen door een totaal andere levensstijl en levenswandel. Iets wat vooral zichtbaar moet worden door het breken met sociaal onrecht en gewelddadigheid. Opvallend in onze dagen is dat van links en rechts er juist met deze sociale gewelddadigheid bedreigd wordt.

De koning beveelt dat alle onrecht en geweld weggedaan moet worden. Calvijn zegt dat de koning erop wijst dat het belangrijkste is dat recht en gerechtigheid gehandhaafd moeten worden. Hij voegt daarbij: "moge ook maar in deze tijd dezelfde leer gelden onder allen die zich ten onrechte de naam van christenen toe-eigenen "...

De koning was een nieuweling in het geloof en was nauwelijks en dan nog oppervlakkig met de beginselen van de godsdienst in aanraking gekomen. Toch geeft hij zulke goeie bevelen. Welke excuses zijn er ooit voor ons van wie de oren door de aanhoudende prediking gedurende jaren en jaren doof geworden zijn en dan nog niet eens zo ver zijn dan het beginpunt van de koning van Nineve?" Brandend actuele woorden van de hervormer van Geneve.

WIE WEET....

Jona 3: 9

Lees Rom. 8: 18 30

Bij de eerste oogopslag lijkt het bevel dat de dieren ook rouwkleding moesten dragen belachelijk. Maar mens en dier zouden ondergaan. Wij als westerlingen hebben de eenheid van het leven geweldig verbrokken door ons analytische denken en gespecialiseerde levenspatronen. Nineve's mensen beseften dat ze zondaren waren in alles wat ze deden en bezeten. Ook hun bezittingen was ren bezoedeld met zonden van hebzucht, materialisme en nationalisme. Alles moest in rouwkleding omdat alles leefde in het bedorven klimaat van zondige mensen. Die totaliteit van

het leven lag onder het oordeel van God zodat ook de dieren moesten vasten en rouwen vgl. Rom. 8

De koning zei verder: " maar de mensen moeten ernstig tot God roepen". Luidkeels moet tot God geroepen worden. Eerst verootmoediging dan een openlijk nationaal luidkeelse gebed tot God en daarbij het hartgrondige voornemen tot bekering en berouw. Al hadden de heidense koningen nooit theologie gestudeerd toch hij een uitstekende theoloog de Heilige Geest had hem onderricht en geleid. Gebed om vergeving zonder bekering is onmogelijk, want dan wordt met God gespot.

De oprechtheid van Nineve's bekering is door de Here Jezus bevestigd. In reactie op een vlijmscherpe oordeels- en onheilsprek komen er geloof, vasten, rouwkleren, bekering, verootmoediging, schulderkenning, goede voornemens, gebeden, zondebelijdenis en een smachtende smeking om genade : " Wie weet ... misschien zal God van plan veranderen en niet meer toornig zijn. Dan zullen we niet omkomen."

Wie weet?

Een vraag en een weifelende stelling.

Wie weet? De kerk hoort deze aangrijpende vraag .. en antwoord met een daverende stilte. Jona die helemaal niet op zijn mond gevallen is om God in de rede te vallen blijft nu muisstil.

Wie weet? Maar Jona en wij wéten het toch! Hoe kan je dan stil blijven? Jona je wéét wat God doet als de mens tot bekering komt, kijk toch een beetje naar dat wat met jezelf gebeurt is. Jona je hebt de Ninevieten zelf horen schreeuwen tot God en zo iets blijft toch nooit zonder zegen. Dat geeft altijd hoop tegen alles in. Jona je weet het en toch zeg je het niet...

Eigenlijk denken de heidenen veel meer van de God van Jona dan Jona zelf. Zij voelen aan dat de ware God geen lust heeft in de dood van de zondaar, maar dat Hij wil hebben dat de zondaar zich bekeert en leeft. Er zijn mensen die zichzelf christenen noemen maar die God als veel ongenaakbaarder en harder zien dan de Ninevieten...

Wie weet? Wij weten het! Maar werkt het weten, deze kennis ook geloof en bekering? Waarom laat God de aarde en ons erop nog bestaan? Waarom laat God het verscheurde en verdeelde volk waarin Hij ons geplaatst heeft nog bestaan? Waarom laat de Here het zo verdeelde kerkelijke leven met al het zondige en mooie daarin nog bestaan?

Waarom zet God geen punt achter onze geschiedenis die zo vol zonde is en door ons elke dag verder vol zonde gemaakt wordt?

God geeft ons nog een bepaald aantal dagen tijd om tot berouw en bekering te kunnen komen. Hoe geduldig is onze God!

MODERN OF AARDSCONSERVATIEF?

Jona 4 1 5

Wij spreken dikwijls over "onverhoorde gebeden" iets wat Jona ook ondervonden heeft. Vol vuur heeft hij gebeden nadat hij zijn God gegeven werk op zijn manier gedaan had. Maar het lijkt alsof zijn gebed niet verhoord is.... God heeft hem niet op zijn vurige gebed morsdood laten neervallen. God heeft hem niet eens streng gestraft voor zijn grenzeloze ondankbaarheid en koelbloedige onbarmhartigheid en heiligschennend gekerm die hij een gebed durfde te noemen.

En met de schets van de omstandigheden ben ik al buiten mijn boekje gegaan met de veroordelende toon tegen Jona. Waar vind ik als mens het recht vandaan om zo over Jona te spreken? Niet in de Bijbel. Alweer sta ik verstomd over de grondeloze en oneindig brede grootheid van Gods geduld met zijn balorige kinderen. Jona stelt ons geweldig teleur, zoals mensen ons trouwens zo dikwijls teleurstellen. Het is natuurlijk al oud nieuws want de Psalmddichter heeft ons al geleerd dat wij zelfs niet op prinses moeten vertrouwen. God stelt ons echter nooit teleur hoewel Hij ons dikwijls zo stomverbaasd laat staan als nu weer met Jona. Hij verwijt de profeet niet eens iets. Maar als wij werkelijk verbaasd willen zijn dan is het dat Hij niet Zijn oordeel over Nineve voltrekt, dat Hij Nineve spaart en ... dat Hij mijn volk spaart en MIJ spaart ... iets om stomverbaasd over te zijn, iets om je handen over ineem te slaan, jouw handen in een gebed van dank en stamelende schuldbelijdenis.

Onmiddellijk nadat Jona voelde dat hij Gods opdracht goed genoeg uitgevoerd had door maar ÉÉN dag lang de sombere "preek" te houden: "nog maar veertig dagen en Nineve wordt verwoest", keerde hij zijn rug naar de stad. Ten oosten van de stad ging hij tegen de berghelling zitten. Hij had een magnifiek uitzicht over de stad en het voor zich hom daar zo geriefelijk mogelijk gemaakt om de oordeelvoltrekking af te wachten.

Daarom maakte hij een primitief scherm om onder te kunnen zitten en een beetje schaduw te kunnen hebben. Veertig dagen lang heeft hij zich verlustigd in het aanstaande schouwspel van de vernietiging van Israëls aartsvijanden. Ik kan me moeilijk indenken dat hij intussen heel geriefelijk zijn eten en drinken in Nineve kocht, het was voor hem meer dan genoeg moeite om net ÉÉN dag het Woord van God te verkondigen in een stad die DRIE dagen koste er doorheen te gaan, maar wanneer het over eigen gerief gaat, dan is geen moeite te groot. Inconsequent?? Niets erger dan wij. Er zijn vandaag veel mensen die op grond van quasi godsdienstige "beginselen" o zo opgewonden worden van het woord "Halaal" op kippen en andere producten. Dat voedsel is dus goedgekeurd voor gebruik door de Moslims. Wij horen dan veel verontwaardiging en scherpe uitspraken. Maar als veel van deze verontwaardigden een artikel een dubbeltje goedkoper bij de Moslim dan bij de medegelovige kunnen krijgen, dan... verdwijnt het uitleven van 'beginsels' als mist voor de zon en gaat het geld rechtstreeks naar de Moslim.. Jona was dus modern of anders gesteld wij zijn zo aartsconservatief dat we stuk voor stuk Jona's zonden na-apen.

VERSTOMMENDE REACTIES

Jona 4: 1 5

Lees Ex. 34: 5 9

Als de veertig dagen eindelijk voorbijgekropen zijn, gebeurt er net mooi niets. Geen flitsend weerlichten of dreunende donderslagen of stinkend brandende zwavelregen. Nineve wordt niet verwoest. Jona wordt gloeiend rood van woede en ontevredenheid. Daarvoor heeft hij, de arme hij nou alle moeite gedaan.. en nu is er het afgrijselijke risico dat God bespot gaat worden want Hij is dan in de ogen van de heidenen geen God die zijn Woord houdt. Hij doet dan niet wat Hij gezegd heeft. Verder kon Jona ook bang worden voor het behoud van zijn eigen hoofd. Profetenhoofden hadden nogal de gewoonte dat ze niet al te vast op het lichaam van de profeet zitten. Per slot van rekening was hij de kapelaan van zijn koninklijke hoogheid de koning van Israël. Als in Israël gehoord wordt dat het Goddelijke oordeel over de aartsvijanden afgewend is door de preek van Jona dan kan het heel goed gebeuren dat zij hem de doodstraf daarvoor gaan geven.

Er zijn dus in een mate verzachtende omstandigheden voor de woede-uitbarsting van Jona. De reactie van de HERE de God van U en mij is zo vriendelijk en sympathiek begrijpend. Ik begrijp die eigenlijk niet.

Jona's reactie verstomt mij. De reactie van de HERE erop verstomt mij.

Op Jona's hel en verdoemenispreekje bekeren de inwoners van een wereldstad zich. Maar Jona wordt kwaad en zegt dat dit nu precies is wat hij dacht het en waarvoor hij bang was en daarom is hij naar Tarsis gevlucht "want ik wist dat U een genadige en barmhartige God bent, lankmoedig en vol liefde. U ziet maklelijk af van de straf die U aangekondigd hebt."

Vol verontwaardiging zijn Jona's woorden die hij nog een gebed noemt. Daarmee erkent hij ronduit dat zijn vlucht naar Tarsis heel goed overwogen was. Hij vluchtte nadat hij de voordelen en de nadelen tegenover elkaar afgewogen had. Zijn 'nuchtere' conclusie was dat er teveel risico was dat de inwoners van Nineve zouden luisteren en dan zou God van de straf afzien en een dwaas van de profeet maken en eigenlijk ook van Zichzelf. Jona weet dus beter dan God hoe op te treden en hij zal zorgen dat God Zichzelf niet bespottelijk maakt. Eindelijk moest Jona echter toegeven en met een grote mond Nineve ingaan, wat hij dan ook maar voor één dagje gedaan heeft. Zoals Luther zegt: "het is daarom maar een eigenaardige en grappige heilige deze Jona!" Maar is hij grappiger dan wij? Wij reserveren het oordeel toch ook zo gemakkelijk voor de mensen buiten onze eigen kerkmuren of onze eigen groep. Er is bij ons veel te weinig het gevoel en besef dat wij in vele opzichten solidair zijn met de goddeloze wereld. In Jona's leven was de goddeloosheid duidelijk in zijn beredeneerde opstand tegen God, zijn vlucht, zijn afscheepwerk en zijn redenen klonken heel redelijk en waren waterdicht in zijn eigen ogen. En is de geschiedenis van de kerk en van ons eigen leven geen lange donker ketting van opstand tegen God, angstvallige bevoordeling van de eigen groep, het elke dag struikelen en vallen, ongehoorzaamheid in allerlei eigenwillige godsdienst die afgodsdienst wordt?

EEN INCONSEQUENTE GOD?

Jona 4: 1 5

Lees Luk 15: 11 32

De gelijkenis van de verloren zoon is voor ons zo mooi. Toch moet die a.u.b. maar een gelijkenis blijven want in het gewone alledaagse leven zijn wij eerder als de oudste broer. Vies voor zo'n zondaar en vies over de blijdschap van de vader, barmhartigheid en vergevingsgezindheid. Maar als wij niet naast de verflenterde en stinkende verloren zoon willen zitten, zelfs niet als hij uiterlijk schoon is, dan kunnen we ook niet aan de feesttafel in het huis van onze Hemelse Vader zitten! Als wij niet met blijdschap haast hen die verloren waren maar gevonden zijn, naast hoeren en tollenaars, dieven en moordenaars en politieke vijanden kunnen zitten, dan hebben we nog geen snars verstaan van zonde en genade. Als wij het in de kerk niet eens kunnen uithouden met verlore zondaren van wie de zondes openbaar geworden is, terwijl al de zonden die in onszelf rondspoken nog binnen bepaalde zichtbare grenzen gehouden zijn door gunstige omstandigheden en door Gods gunst of door levenswijsheid als we het in de kerk niet eens kunnen uithouden met dergelijke mensen, dan moeten we niet hopen om in de hemel te komen. Wij zullen onsdar niet thuis voelen en niet kunnen aarden want daar zijn enkel en alleen verloren zonen en verloren dochters, verzoende vijanden van God, verlore goddelozen ook uit de gelederen van onze aartsvijanden van links of rechts. Geen mens kan uitrekenen hoe geweldig veel mensen hun rug naar de kerk gekeerd hebben omdat ze walgden het van de uitleving van de godsdienst door Jona en ons als zijn geestelijke familie De profeet Jona wil liever sterven dan verder leven nu God het centrum van de antichristelijke wereldmacht spaart. Deze wrede "bloedstad" zoals de HERE Zelf in Nahum de stad noemt. Jona kende de Assyriërs en wist dat een jakhals zijn haren verliest maar niet zijn streken. Jona ziet nu geen toekomst meer voor zijn land, volk en zichzelf.

Het was geen oorspronkelijk idee van de profeet. Mozes wilde sterven uit liefde voor zijn volk. Elia wilde sterven omdat zijn leven ook zinloos leek. Maar om precies de tegenovergestelde reden dan Jona. Elia heeft gepreekt en gepreekt en gedacht dat zijn prediking geen vrucht droeg eenvoudig niet is niet. Elia had de moed verloren was moedeloos omdat het verbondsvolk de rug naar de HERE gekeerd had en de profeten wilden doden. En Jona? Hij had zelfs zijn preekwerk afgescheept uit vrees dat er wel naar geluisterd zou worden; Jona bekommert zich bijna ziek dat Nineve de HERE zal aannemen , altaren voor God zal bouwen en de profeten zal aanvaarden! Wat een omgekeerde wereld!

Jona wil sterven omdat zijn en onze God zo barmhartig is. Het "probleem" van zondag 4 van onze Heidelbergse Catechismus: God is wel barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig. Jona ziet

geen kans om Gods barmhartigheid samen met Zijn rechtvaardigheid te belijden. Al wat voor hem telt is Gods rechtvaardigheid die in zijn vernietigende oordeel zichtbaar moet worden.

Omdat God van plan veranderde, ziet Jona God als inconsequent. Intussen wist vooraf dat God een God van genade en vergeving is en daarom is hij gevlucht. Hij noemt zichzelf een profeet van God maar werkt doelbewust tégen God en is zodoende het toppunt van inconsequent optreden. Jona blijft heel netjes een goede orthodoxe conservatieve Jood die geen zelfmoord mag plegen. Intussen klaagt hij God aan in zijn zogenaamde gebed en verwijt hij God en wil hij hebben dat God hem snel moet helpen om de dood in te gaan. Is de dood dan de grote oplossing van alle problemen? Is de ellende dan voorbij of dan nog erger? Er is toch niemand die zal zeggen dat de dood al genoeg is om de zaligheid te ontvangen? Jona ondervond een grote teleurstelling en wilde sterven. Maar een teleurstelling is niet goed genoeg reden om rustig en zalig te sterven. Ik moet eerst een teleurstelling beleven, geen teleurstelling in God, maar een grote teleurstelling in mijzelf. Dan mag ik er niet in vastlopen maar dan moet ik op mijn knieën en vluchten. Niet wegvluchten naar schijnvrede in een Tarsis, maar vluchten naar het kruis van mijn Here Jezus Christus om dan te mogen horen: "Sta op, laat ons feestvieren, dit kind van mij was dood, en hij leeft weer; hij was verloren en hij is teruggevonden." Zo zal er blijdschap in de hemel zijn, blijdschap onder de engelen van God over één zondaar die zich bekeert.

WONDERLIJKE BEROERING BIJ VERWONDERING OVER DE WONDERBOOM

Jona 4: 6

Lees Gen 1

Het opschrift boven hoofdstuk 4 luidt in de Nieuwe Vertaling: "Hebt u reden om kwaad te worden?". Hoe ironisch is het dat zelfs over vers 6 er in de Kerk veel ongelukkigheid en onenigheid was. Dit alles bewijst voor de zoveelste keer dat wij nog geen snars beter zijn dan Jona.

Het is eigenaardig genoeg juist over een nieuwe Bijbelvertaling door de kerkvader Hyronimus dat er volgens ons de allergrootste kerkvader van ons werelddeel, Augustinus een rumoer tijdens een eredienst ontstond. In de nieuwe vertaling van de 4de eeuw na Christus is de wonderboom die tot

op dat stadium een pampoene genoemd werd, nu vertaald met een klimop. De kerkgangers hebben dat eenvoudig niet aanvaard en hun ontevredenheid luidkeels te kennen gegeven... Augustinus wilde het nieuw vertaalde woordje ook niet aanvaarden omdat hij bang was voor vervalsing door de kerkvijandige Joden. De grote Hieronimus die de enige kenner van Hebreeuws was werd kwaad en de aanhangers van de pampoennaam nu als pampoenkoppen uitgescholden! Ja, zo zien we weer dat zelfs de "grootste geleerde van de christelijke oudheid" (Sizoo in Chr. Enc.) met zijn vlamme liefde voor de waarheid ook in zijn heiligste werken een zondaar zoals wij zijn. Dit toont ons ook dat dwars door de kerkgeschiedenis een nieuwe vertaling van het eeuwige Woord ook altijd onrust veroorzaakt heeft. Wat echter wel veel zegt voor de kerkgangers van de 4de eeuw deze in onze ogen zo ongelofelijk primitieve tijd zij wisten tenminste wat in de Bijbel staat en werkten juist in de eredienst.

In onze Nieuwe Vertaling wordt de naam "wonderboom" vervangen door "komkommerplant" ... ik kan niet verstaan waarom zo'n verregaande verandering nodig geacht werd, maar laten we maar niet het optreden van een gemeente van Christus van 1500 jaar geleden herhalen...Wat van belang is, is niet de naam van de betrokken wonderboom, maar juist Gods bedoeling ermee.

We lezen dat de HERE God een wonderboom liet opkomen of zoals het in de Oude Vertaling genoemd wordt "beschikte". Deze boom is op een buitengewone manier plotseling opgekomen om Jona tot zegen te zijn. Wij zien gewoonlijk in de Heilige Schrift dat wanneer God iets doet dat boven de gewone orde van de natuur uitgaat, Hij het toch bij de natuur laat aansluiten. God wijkt van de gewone natuurlijke gang af, maar Hij maakt Zich er niet van los. Hij is Heerser van de natuur en laat ook de natuur Zijn wil volbrengen. In Jona zien we dit met de storm, de vis, de wonderboom, de worm en de woestijnwind. Elke keer is het God die beschikt, hier specifiek de "HERE" genoemd dus de getrouwe Verbondsgod en "God" dus de Heerser over al wat bestaat. Wij leven in een tijd waarin deze eigenschap van de HERE God alsmaar meer ontkend wordt. Het is dan niet net de Joodse rabbi die zijn boek schrijft met de vraag: waarom straft God goede mensen? en dan als "oplossing" komt met de onzin dat God alleen niet almachtig is. Hij kan de duivel nier keren om mensen kanker te laten krijgen en allerlei andere ellendes. Als dit nu enige troost biedt dan weet ik het niet. Zo'n geloof geef ik liever aan mijn hond .

HEAD JONA REDEN VOOR WOEDE?

Jona 4: 6 9

Lees Nahum 2 en 3

Eén van onze belijdenisgeschriften is de Heidelbergse Catechismus. Die is bepaald niet heel populair. Nu is het opvallend dat telkens als iemand problemen krijgt er in de Catechismus zo dikwijls antwoorden gevonden worden. Waarom? Omdat de Catechismus niet met de ene of andere "kerkleer" komt, maar met het levende Woord van de levende God. Elk antwoord wordt gestaafd met een groot aantal Bijbelteksten. Zo is er over de beschikking van God ook de prachtige en vertroostende zondag 10 die ook niet losgemaakt kan worden van zondag 1. Daar belijd ik zo heerlijk dat ik in alle omstandigheden eigendom van mijn Here Jezus Christus ben!

God beschikt voor Jona de wonderboom waarom? Om hem te bevrijden van zijn ongenoegen, zijn omgekraptheid die hem als een gevangene gevangen houdt. Ontevreden met Gods werk; dikbek over de daden van zijn Eigenaar God. Kennen wij dat niet ook in onze levens in onze verlichte tijd? De reactie van God op het schandalige optreden van de profeet verstomt mij en.. vertroost mij omdat ik in zo veel gevallen weer familie van Jona ben.

Hoe vriendelijk, mild en geduldig blijft de HERE die aan Jona vraagt: "heb je reden om kwaad te worden?" en dan niet eens een antwoord van de woedende profeet krijgt. De HERE wordt niet eens kwaad op Jona. Waarom? Omdat Hij het optreden van de profeet verstaat. Ongeveer alle Bijbelverklaarders zeggen dat Jona een onverdraagzame hoogmoedige jood is die het niet kan verdragen dat God genadig wil zijn tegenover de heidenen een soort apartheidsuitvinder, een typische Zionist. Dit is een theorie die niet op Schriftgegevens steunt. Jona is een diep teleurgestelde man. Is het omdat hij het niet kan verdragen dat God de heidenen spaart? Nee want hij kende de HERE zo goed dat hij er al bij voorbaat rekening mee hield. Daarom vluchtte hij dan ook naat Tarsis. Het gaat bij Jona niet over wat de HERE doet, maar over Nineve.

Nineve was het brandpunt van de antichristelijke wereldmacht die recht stond om de wereld te veroveren. Om dan in zij opmars Israël te vernietigen. De Assyriërs waren in onmenselijke wreedheid gespecialiseerd. Dat was de achtergrond van het optreden van de profeet. Nineve was

berucht en gevreesd bij alle volken. Ze gingen over lijken. Het woord genade was bij hen onbekend. De HERE zelf spreekt in de profeet Nahum over de "bloedstad" Nineve. En dan is dat ruim een eeuw ná de preek van Jona. Israël is al weggevoerd en Jeruzalem geweldig bedreigd. Met andere woorden de bekering van Nineve was maar tijdelijk.

Jona zag het komen, hij kende de Assyriërs. De bekering en geroep tot de HERE was nog geen dienen van de HERE geworden. De afgoden werden nog gediend.

Dit maakt Jona doodsbang voor de toekomst van zijn volk. Hij was zeker dat de Assyriërs later toch weer in de oude trant verder zouden gaan. Zoals woeste roofdieren tekeer zouden gaan en stromen bloed zouden laten vloeien omdat ze dachten dat ze daarmee de goden een dienst bewezen. Dit laat Jona spreken en optreden zoals hij deed. Natuurlijk is hij daarin een dwaas en zonder verstand. Hij ziet geen toekomst meer en loopt zich vast tegen het geduld van God. Dat is iets wat wij tot vandaag toe nog zo dikwijls zelf doen.

Het " WAAROM?? " in een leven.

Jona 4: 6 9

Lees Ps. 73 Joh: 1 3

Jona loopt zich vast tegen het geduld van God. Hij zegt het ook: " dit is precies wat ik verwachtte. Daarom ben ik gevlucht, ik weet dat U zo barmhartig bent, genadig, lankmoedig en vol liefde. U ziet gemakkelijk af van de straf die U aangekondigd hebt."

Dit is niet alleen een verwijt tegenover God. Jona zegt dat hij God zo kent, dat God zo is. Hij gebruikt dan ook een Bijbeltekst in dit woordgebruik. De HERE heeft Zich zo al geopenbaard in de woestijn bij de Sinaï toen Hij het volk hun zonde met het gouden kalf vergaf. Mozes heeft gehoord dat de HERE Zichzelf noemt de barmhartige en genadige God, lankmoedig en groot van liefde en trouw. Daaraan herinnert Jona nu de HERE. Hij zegt: " dit is zoals ik U ken, U hebt U geopenbaard: als barmhartig en lankmoedig.. aan Israël. "

Nu ook aan Nineve. Ik wist het: als U net een zweempje van bekering bemerkt dan hebt U berouw. Dat is waarom ik gevluucht ben en nu, nu zit ik met de gebakken peren. Er was bekering en toen kreeg U berouw. Maar HERE wat bereikt U daarmee nu? Net ellende voor Uw eigen volk! Net nu worden er honderden vermoord en het overblijfsel gaat in ballingschap naar Nineve..

Daarom HERE heeft mijn leven ook geen zin meer. Het dient geen doel dat ik nog langer profeet zal zijn. Of ik nu nog preek of niet en of het volk tot bekering komt of niet het helpt niets want het uiteinde is toch de dood of slaaf in Nineve.

Dit is de achtergrond van Jona's woede op de HERE. Jona's probleem is niet dat hij een nationalistische Zionist is. De Bijbel zegt nergens dat Jona het heil van God alleen voor Israël wilde bewaren. Maar Jona begrijpt het niet dat God een stad kan sparen die met zijn halve bekering een afgrijselijke bedreiging voor Israël blijft.

Jona zit met het probleem van Gods lankmoedigheid en barmhartigheid. Waarom oordeelt Hij Nineve niet naar recht? Waarom laat Hij toe dat de stad later toch nog zijn volk kan vernietigen? Waarom laat God in het algemeen soortgelijke dingen in zijn wereldbestuur toe?

Jona's probleem is het probleem dat veel van de kinderen van God kennen wanneer ze zien wat er alles in de wereld kan gebeuren. Dat is ook het probleem van Asaf in Psalm 73: " ik heb de hooghartige goddelozen met afgunst bejegend toen ik hun voorspoed zag." Asaf leefde met de HERE maar ben verdrukt terwijl de goddelozen gezond en schatrijk zijn. Zij verwerpen gooi God en hebben zelfs een grote mond tegen de hemel. Als u gelovig tegen hen ingaat dan laten zij het je bitter zwaar krijgen in allerlei verdrukking. De goddelozen bij Asaf en Nineve en Hitler en Stalin en Mao en Nujoma. Kijk als men daarop let dan is het dikwijls niet zo gemakkelijk om te geloven. Dan kom je voor vragen te staan over het beleid van de Here. Hoe werkt die nu eigenlijk met Zijn regering van alle dingen? Waarom laat Hij concentratiekampen toe? Waarom lijden gelovigen en zijn goddelozen moddervet en gezond? Asaf kon geen antwoord krijgen en wilde ook maar als Jona liever sterven. Als men zo verward wordt dan is het maar een klein stapje naar vertwijfeling. Is er ooit een God? Waarom gaat het in de wereld zoals het gaat?

Dan moeten wij een beetje kijken naar hoe de HERE Jona nu behandelt. Ernstig vermanend en tegelijk zo heerlijk vertroostend. Ook voor ons vandaag.

GODS LIEFDE

Jona 4

Lees Joh 3: 1 21

Toen de woedende Jona de volgende ochtend wakker werd zag hij tot zijn grote verbazing dat er een grote schaduwrijke wonderboom bij hom opgeschoten was. Onmiddellijk veranderde zijn gemoedsgesteldheid in een handomdraai. Eerst was hij heel kwaad nu is hij heel blij. Van het ene uiterste naar het andere. Maar het geven van de wonderboom is een onderdeel van een les voor de profeet. De volgende ochtend beschikte de HERE een worm die de boom beschadigde zodat die verdorde en een schroeiende woestijnwind die Jona zo uitputte dat hij maar liever wilde sterven. Zo veranderlijk is de mens. Maar niet de HERE! Hij zegt niet : goed ga dan maar dood .. Hij blijft met deze dwaze heilige worstelen: "heb je reden om kwaad te worden?" Onmiddellijk komt het snelle antwoord: "ik heb reden genoeg, ik ben bezig om te sterven!". En dan komt het antwoord van de HERE:" je bent bezorgd over de wonderboom waarvoor je niet gewerkt hebt.. Maar Ik mag niet bezorgd zijn over de grote stad Nineve" Mag de HERE geen verdriet over Nineve hebben? Hij kan die stad met mensen en dieren niet zomaar verloren laten gaan. Hij heeft Zijn wereld lief. Hij heeft een hart voor Zijn schepping.

Ook vandaag. Er is veel, ontzettend veel ellende en verdriet in de wereld. Maar de oorzaak ligt niet bij de HERE. Hij heeft de wereld lief maar Hij haat de zonde. Door de zonde slaat Hij ook soms de wereld en kan Hij een hele stad als Nineve laten ondergaan. Later is Nineve dan ook verwoest maar niet omdat de HERE geen "liefde" meer was maar omdat Nineve niet anders wilde. Als monument van de liefde staat in de Bijbel het laatste vers van Jona over Nineve. De stad werd gespaard voor haar kinderen maar ook voor haar dieren! Ontroerend: ook voor haar dieren.

God stelt zo veel belang in Zijn schepping dat Zijn aandacht zelfs ook op de dieren gericht is.

Over Jona wordt niets meer gezegd, onze vragen over hem blijven onbeantwoord. Omdat het niet over hem gaat, maar om de HERE die de wereld zo liefhad dat Hij verdriet over Nineve had vanwege haar kinderen en dieren.

Dan lezen we in Johannes 3:" Zo lief heeft God de wereld gehad dat Hij zijn enige Zoon gegeven heeft, zodat zij die in Hem geloven, niet verloren zullen gaan maar het eeuwige leven zullen hebben ".

Wie durft dan nog te vragen of God liefde is? Op Golgotha heeft Hij die meer dan Jona is, getoond dat Hij niet gekomen is om te veroordelen maar om te redden. Ieder die in Hem gelooft wordt niet veroordeeld.. Nu is het onze roeping om het Evangelie van verzoening en redding uit te dragen. Wij mogen het verkondigen op de straten van de grote stad. Natuurlijk hebben we nog veel vragen over Gods wereldbestuur of over zijn werk in ons persoonlijke leven maar God heeft u lief. Hij heeft de wereld en Zijn schepselen lief. Hij houdt rekening met kinderen en met dieren. Hij redt door het kruis. Dat evangelie moet eerst over de hele aardbol verkondigd worden. Langs deze weg komt het einde. Een einde dat verschrikkelijk zal zijn voor hen die het Evangelie verwerpen zoals Nineve bewijst. Maar het wordt een heerlijk feest voor hen die geloven. Zij zullen voor altijd ervaren hoe de HERE is en zal wezen: barmhartig en genadig, lankmoedig en groot aan liefde en trouw.